

SÖKAREN

NR 7

1975

LÖSNUMMERPRIS 4:50 inkl. moms

FORSKNINGENS NYA VIDDER

Intervju med professor ALISTER HARDY

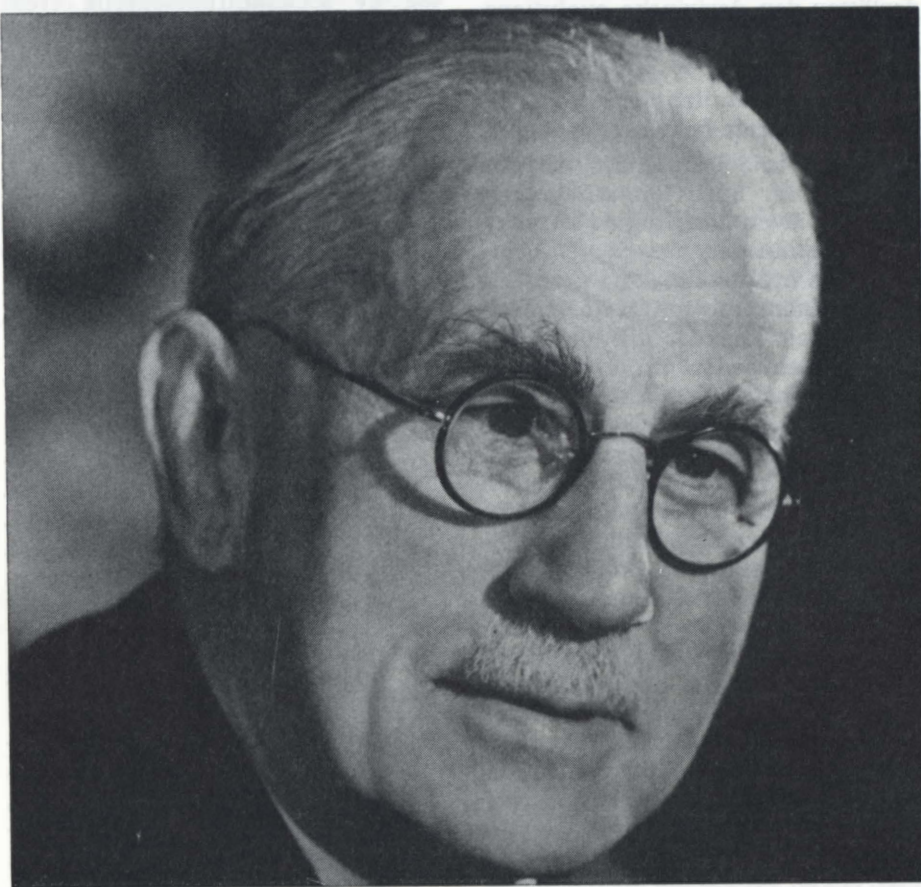
Sir Alister Hardy har varit professor i biologi — en av de ledande biologerna i England. Han är numera pensionerad och ledare för en forskningsgrupp vid Manchester College i Oxford, vilken samlar och studerar redogörelser för religiösa erfarenheter — i William James efterföljd. Han intresserar sig också för parapsykologisk forskning.

Sökaren har sänt honom några brevfrågor, som han vänligt har besvarat.

Vår första fråga var vilken personlig motivering som professor Hardy har för sitt parapsykologiska intresse. I svaret säger han bl. a. att han för sin del tror att resultaten av experiment som gjorts för att utröna om telepati och andra utomsinnliga fenomen är verkliga, till sist kommer att bli allmänt erkända och leda till att vetenskapen överger det materialistiska och intellektuella åsiktsklimat som i dag råder och som vi djupt intuitivt uppfattar som felaktigt.

Vilken betydelse har den parapsykologiska forskningens resultat för vår livsåskådning?

— När telepati har accepterats av den vetenskapliga världen och visats vara ett **mentalt** och inte ett fysiskt (dvs elektro-magnetiskt) fenomen, kommer detta att göra slut på den mekanistiska tolkningen av livet genom att visa att medvetandet, psyket, kan vara oberoende av hjärnans fysisk-kemiska mekanism. Jag är övertygad om att hela den fy-

siska sidan av människa och djur kan förklaras i fysiska och kemiska termer, men jag tror inte att det mentala skeendet, i synnerhet inte medvetandet, kan förklaras på det sättet. I likhet med Sherrington, Eccles och andra tror jag att fysiska och mentala skeenden tillhör skilda naturens ordningar. Det är tydligt att medvetandet och hjär-

nan är nära förbundna med varandra; inte desto mindre är förhållandet mellan medvetande och kropp ett ännu olöst mysterium. Jag har ju egentligen inga tvivel på att rationellt tänkande är beroende av associationscentra i cerebralt cortex, som har utvecklats så enormt under den moderna människans evolution i och med talets uppkomst. Men

detta betyder inte att medvetandet och vad det innehåller helt enkelt är produkter av fysisk-kemisk aktivitet i hjärnan. — Jag tror att hypnosforskningen kommer att leda till betydelsefulla framsteg i vår kunskap om förhållandet mellan medvetande och kropp. Man har alltför litet, tycker jag, tillvaratagit möjligheterna till vetenskapliga framsteg på det området.

Professor Hardy kommer också med några, som han säger, "vilda spekulationer". Om telepati finns, är det osannolikt att den är begränsad till människan. Det kanske i stället rör sig om något som undermedvetet är gemensamt för allt djurliv, men som människorna blott sällan blir medvetna om — vissa speciellt utrustade personer dock oftare än andra. I sin bok *The Living Stream* (Collins, London, 1965, nu slutsåld) skriver professor Hardy att detta kanske omedvetet sammanlänkar individer inom samma djurart och sålunda påverkar deras beteendemönster, vilket även underlättar den darwinska evolutionsprocessen.

Tror ni att det finns en skapande, intelligent kraft bakom universum?

— Jag är inte beredd att uttrycka en åsikt om huruvida universums tillkomst är en handling av en intelligens **bakom** det, men jag är övertygad om att det **finns** ett skapande element **inom** universum självt. Detta tror jag kommer till uttryck i allt liv och leder till ett alltmer komplext beteendemönster i djurrikets långa utvecklingsprocess. Hos människan har det inte bara lett till rationellt tänkande, intelligens och tradition genom uppkomsten av språket, som gett människan möjlighet till detaljerad kommunikation, utan också till alla slags uppfinningar — verktyg, vapen, maskiner osv. Det har också lett till de sköna konsterna och till någon-ting ännu djupare, nämligen erkännandet av det vi kallar Gud. När människorna med hjälp av sitt språk kunde diskutera och jämföra, kom de att dela idén att det synes finnas en kraft utanför dem själva med vilken de kände att de kunde vara besläktade. Detta ledde till religion i dess många skiftande former. Av psykologiska orsaker — förälder-barn-relationen — personifierades denna kraft: man tänkte på den som en Varelse. Jag tror förstås inte att Gud är en äldre herre ute i universum, men jag anser utifrån religiös erfarenhet att det finns

övervältigande bevis för existensen av denna gudomliga Kraft som vi tänker på som Gud. Av psykologiska orsaker kan vi endast närma oss denna Kraft i bön på ett personligt, hängivet sätt. Jag skulle inte vilja ställa upp i någon metafysisk diskussion och dryfta denna Krafts natur. Det allra minsta den kan vara är någon undermedveten, gemensam jungiansk reservoar av andlig kunskap, som vi kan komma i kontakt med på extrasensorisk väg, men jag tror det är mer sannolikt att den är något mycket mer underbart än så.

Ni samlar och studerar redogörelser för religiösa erfarenheter vid ert forskningscenter. Varför startade ni den verksamheten?

— I början av detta århundrade gjorde William James sådana studier, vilket resulterade i hans klassiska arbete *The Variety of Religious Experience* (Den religiösa erfarenhetens mångfald). Med undantag av socialantropologerna tycks det inte finnas några som följt i hans fotspår. Följden är att vi nu vet mer om religiösa upplevelser hos öbefolkningen i Söderhavet, de nordamerikanska indianerna och vissa afrikanska stammar än hos västerlandets mer sofistikerade människor. Vid vårt forskningscenter följer vi ödmjukt i William James' fotspår. Vi samlar våra redogörelser sedan vi efterlyst sådana i tidningar och radio, och vi har nu en samling av nära 5.000, vilka kan utgöra grundvalen för vår forskning. Men vi är fortfarande glada om vi kan få in flera. Alla redogörelser behandlas strängt konfidentiellt — de arkiveras under referensnummer, och inga namn kommer någonsin att nämnas i publicerade rapporter.

Vill ni beskriva några av de mest intressanta fallen i er samling?

— Följande utdrag ur ett litet urval fall kan ge en uppfattning om mångfalden i dessa erfarenheter, och det är denna mångfald och rikedom som är det mest intressanta.

1. En dag, när jag promenerade på Marylebone Road, greps jag plötsligt av en ovanlig känsla av stor glädje och exaltation, som om en underbar stråle av andlig kraft gått genom mig så att jag fallit i hänrykning inför världen, universum, Livet med stort L och alla varelser runtomkring mig. All fröjd och kraft, allt levande, all tid smäl-

te samman i en kort sekund.

2. Så långt tillbaka som jag kan minnas har jag aldrig haft någon känsla av att vara skild från den andliga kraft som jag nu vill kalla Gud... Från ungefär 6 till 12 års ålder, när jag befann mig i tystnad och ensamhet, övergick ofta denna känsla av "enhet" till ett tillstånd av "lyssnande". Med "lyssnande" menar jag att jag plötsligt gjordes medveten om något som skulle hända. Vad som följde var en känsla av oerhörd exaltation, varvid tiden stod stilla.

3. Jag hörde ingenting, ändå var det som om jag var **omsluten av gyllene ljus** och som om jag bara behövde sträcka ut min hand för att röra vid Gud själv, som omslöt mig med sin medkänsla.

4. Jag tror att jag från barndomen alltid haft känslan att den sanna verkligheten inte finns i världen så som människor i allmänhet uppfattar den. Det synes vara en ständig kraft i verksamhet inifrån, vilken försöker ta sig upp till medvetandets yta. Sinnet försöker ständigt skapa sig en symbol som är tillräckligt innehållsrik för att innefatta denna kraft, men detta slutar alltid med ett misslyckande. Det finns ögonblick av ren glädje med ett förhöjt medvetande om ens omgivningar, som om en stor sanning hade uppenbarats.

5. Jag gick in i vardagsrummet, föll ned på mina knän i mörkret och ropade: "O, Gud, o, Gud, hjälp mig!" och brast sedan ut i tårar, något som jag inte gjort på många år. Från den natten kom ett märkligt lugn över mig, och jag förnam en okänd hand som ledde mig att göra sådant som jag annars inte skulle ha gjort.

6. Det är svårt att beskriva detta; men det synes vara utanför mig och enormt, och ändå är jag på samma gång del av det, allting är del av det. Det är helt personligt och hjälper mig att leva och att älska andra. Det är svårt att beskriva det, men på något sätt känner jag mig på grund av upplevelsen av det förenad med alla människor, allt levande. På senare år har denna upplevelse blivit så stark att jag nu utbildar mig till socialarbetare, eftersom jag känner att jag måste hjälpa människor: på något sätt erfar jag deras olycka som min egen.

7. Det föreföll mig på något sätt som om jag utvidgades och blev ett med min omgivning. På samma

Forts på sidan 26

Ove Kant

URI GELLER — än en gång

Den första vetenskapliga rapporten om Uri Geller publicerades den 18 oktober i den brittiska tidskriften *Nature*. Det var Russell Targ och Harold Puthoff, som redogjorde för åtskilliga av sina experiment med Geller vid Stanford Research Institute. Denna s. k. Stanford-rapport hade dock tidigare presenterats vid en kongress 1973, där redogörelsen var det mest intresseväckande — trots att där också gavs direktrapporter om det ryska psykikinesifenomenet Nina Kulagina. Från Ryssland kom också uppgifter om ett liknande fall, Alla Vinogradova. Nina Kulagina visade sig också via en film ha inspirerat en annan kvinna att göra om hennes experiment, nämligen Felicia Parise, en medicintekniker vid Maimonides Hospital.

Men Stanford-rapporten var som sagt det mest uppseendeväckande och världen väntade på en publicering av den. När den äntligen kom i *Nature*, var den redan bemött. Dagen innan, den 17 oktober 1974, hade ett annat brittiskt vetenskapligt magasin, *New Scientist*, en lång artikel av Dr Joseph Hanlon, som helt gjorde ned rapporten: "Russell Targ och Dr Harold Puthoff är ingen match för Geller... Stanford-rapporten berör inte alls den mängd av omständigheter, som bevisar, att Uri Geller helt enkelt är en utmärkt trollkonstnär."

I samma tidskrift svarar Targ och Puthoff den 7 november: "...en konsekvent och avsiktligt misstolkning av fakta." Tills vidare förefaller den debatten att ha runnit ut i sanden i och med Hanlons kommentar i samma nummer: "...vilken trovärdighet kan man egentligen ge uppgifterna om Geller-fenomenen i Stanford-rapporten?" Det återstår att se, om någon av parterna orkar fullfölja diskussionen.

"...en utmärkt trollkonstnär." Ja, det påstår åtminstone en av våra ledande skandinaviska "kolleger" till Geller. Han åtog sig att göra om alla Gellers "trick" — men antingen han eller också massmedia underlät att poängtera, att förutsättningarna måste ändras enligt de regler, som gäller för s. k. "magisk underhållning".

Men professionella trollkonstnärer kan ha en motsatt uppfattning också — efter att dessutom (till skillnad från vår egen auktoritet) ha haft tillfälle att på nära håll och i enrum göra en del kontroller.

I *The Journal of Parapsychology* (December 1974, Vol. 38, No 4, utgiven av Foundation for Research on the Nature of Man, USA) citeras den sammanfattning av kontrollen, som lämnades av W. E. Cox vid 1974 års Parapsychological Association Convention vid St. John's University, Jamaica, New York. Cox är parapsykologisk forskare och professionell trollkonstnär sedan 40 år tillbaka; han har dessutom bildat en kommitté inom Society of American Magicians för att undersöka missbruk av ESP inom magisk underhållning. (Den som är intresserad av det problemet hänvisas till en artikel i *Parapsychology Review* maj/juni 1974).

Cox förklarar, att Geller *inte* använder sig av taskspelarknep. Han har haft tillfälle att kontrollera Geller ensam på dennes hotellrum under en timme — utan att Geller kände till att han var en professionell trollkonstnär.

Cox hade beslutat sig för att "tillåta" möjligheter till manipulationer, ifall Geller skulle vilja använda sig av sådana. Eftersom han själv kan tricaken, kunde han nu på nära håll bevakas, om Geller skulle använda sig av "fusk-tillfällena".

Det gjordes tre experiment med två nycklar, några tankeläsningsexperiment och ett PK-försök med en klocka, som Cox avsiktligt hade stannat genom att sätta hastighetsregulatorn på F (=Fast) och dessutom låsa regulatorarmen med en bit stanniöl.

Nycklarna lades på ett bord med glasskiva och hölls av Cox med höger pekfinger, medan Geller strök över dem med sitt högra pekfinger. Cox observerade, att Geller inte på något sätt pressade eller tryckte mot nycklarna, eftersom han själv hela tiden kunde känna dem ligga helt stilla. Trots det böjdes nycklarna i de tre experimenten 6°, 12½° och 36°!

En metallurgisk undersökning med två "kontrollnycklar" som jämförelse visade, att metallen inte deformerats nämnvärt vid böjningen jämfört med den naturliga deformationen, som samtliga nycklar fått vid tillverkningen.

Telepati-försöken går han inte så noga in på. Han säger bara att de lyckades och att Geller inte använde de fusk-möjligheter, som öppnades för honom. I övrigt hänvisar Cox till Stanford-rapporten och han avser då Targ, Russell & Puthoff, Harold: "ESP Experiments with Uri Geller" i *Research in Parapsychology*, 1973 (W. G. Roll, R. L. Morris & J. D. Morris, Eds), Metuchen, N. J.: The Scarecrow Press, inc., 1974.

När det gäller experimentet med klockan, hade Geller fått veta, att Cox själv låtit uret stanna — men han fick inte veta på vilket sätt. Han höll klockan i handen, skakade den lätt men inte överdrivet, satte den till örat och utbrast: "Den tickar, den tickar!" Cox säger, att Geller föreföll att vara överraskad och glad över att experimentet hade lyckats. Det var ju första gången han arbetat med de här speciella förutsättningarna.

Det visade sig nämligen att Geller inte bara fått klockan att *gå*, den gick också med *rätt hastighet*! Vid en undersökning av verket (inneslutet i två boetter, som kunde öppnas endast med viss svårighet) visade det sig, att regulatorn återgått till sitt ursprungliga läge, strax ovanför bokstaven S (=Slow), och att stanniölpapperet hade tvingats ur sitt fixerade läge och böjts med armen i 90°. Dessutom hade papperet varit vaxat på baksidan. Vaxet hade smält och papperet klubbade vid metallen, något som Cox tolkar som om proceduren skett under värmeutveckling.

Tilläggas bör, att alla experiment skedde mitt framför ögonen på Cox på ett avstånd av cirka 35—40 cm.

Cox avslutar sin sammanfattning:

"Jag har inte kunnat komma på något sätt att fuska under dessa test,

Forts på sidan 25

Scientologikyrkan

"Vi ser som vår uppgift att hjälpa människor att öka sin andliga medvetenhet, att omfatta och förstå de grundläggande sanningarna om sig själv, sitt förhållande till andra och livet i sin helhet, sitt förhållande till det fysiska universum och till Gud."

Ur "Tro och gärning inom Scientologikyrkan".

Scientologikyrkan har huvudkvarter på Drottninggatan 53 i Stockholm. I porten finns en skylt, med ett åttauddigt kors, som upplyser om att kyrkan är öppen 9.30—22.00 alla dagar. En onsdag vid ett-tiden var jag (SM) där. Det var liv och verksamhet i många rum, ungdomar sittande vid skrivbord och ungdomar på väg i olika riktningar.

Jag frågade en storväxt yngling om jag kunde få upplysningar om scientologin. Han undrade om det var något speciellt jag ville veta. "Nej, bara vad scientologi är för något, och vilka kurser som finns. Kan du svara på det?" — "Först måste ni gå igenom ett personlighetstest." Han hämtar formulär och penna, förklarar kort och ganska nonchalant hur frågorna skall besvaras, och jag blir anvisad plats vid ett bord i ett genomgångsrum.

Det är 200 frågor, som berör hur man ser på sig själv. Tre svarsalternativ ges: "ja", "varken ja eller nej", "nej". Man får raska på för att hinna igenom frågorna på 20—25 minuter, och man har tråkigt.

148. Känner Du Dig ofta deprimerad?

149. Känner Du Dig någonsin illa till mods i sällskap med barn?

150. Blir Du besviken om Du inte kan göra någonting, istället för att finna en annan verksamhet?

151. Är det ibland omöjligt för Dig att förstå sakers rätta natur?

152. Uttrycker Du sällan Ditt missnöje?

Etc.

Är man inte en fullständigt självgod och inbilsk person, inser man lätt att man inte är någon idealmänniska: man har åtskilliga svagheter, kan bli ledsen, bli arg, säga saker som man får ångra. osv. Testets

första fråga lyder: Gör Du tanklösa anmärkningar eller beskyllningar som Du senare ångrar?

Sedan jag tråkat mig igenom frågorna, med allt mindre intresse, lämnar jag svaren till en ung man vid ett bord intill dörren, ett slags reception. Han ber mig sitta ned och vänta medan någon räknar ut poängen.

Under tiden kommer en smal, svartklädd ung präst fram, ser oavvänt på mig med vidöppna ögon och undrar om det är något särskilt om scientologin som jag vill veta. "Nää... bara vad scientologi är för något." Han tar fram en bok, pekar i den och förklarar att ordet scientologi är bildat av "sciens", som betyder vetande, och "logos", som betyder ord. Scientologi kan översättas med "studiet av visdom". Prästen lånar mig en skrift av L. Ron Hubbard att läsa i, och jag sätter mig och bläddrar i boken.

Ungdomar ilar förbi i alla riktningar, ut och in genom dörrar, på väg till eller från någon aktivitet — flickor i korta kjolar, ofta rökande cigaretter, pojkar som inte direkt ser religiöst frälsta ut. I genomgångsrummet finns en skylt med uppmaning att de som blivit fria från beroende av narkotika eller alkohol skall skriva ned litet om detta och berätta om hur de fått hjälp av scientologin. I en särskild låda skall svaren läggas, helt öppet. På en anslagstavla finns uppsatta handskrivna intyg om hur bra den och den kursen varit.

En ung flicka kommer och sätter sig vid ett bord mitt emot mig. Hon skall också fylla i frågeformuläret. Liksom jag sitter hon i ytterkläderna; det går trögt, hon tar upp och tänder en cigarett. En jättestor hund vandrar förbi några gånger men tar ingen notis om mig. Den verkar suveränt majestätisk. Kanske är den "clear". Jag låtsas inte om den.

Efter en stunds väntan, under vilken jag slutligen lagt ifrån mig Hubbards bok, visas jag in i ett litet rum, där den storväxte yngling som jag först talat med sitter. "Slå ner!" säger han och pekar på besöksstolen. Han visar mig en kurva på ett papper, där många spetsar går djupt, djupt ned mot det allra

lägsta och sämsta, och några få linjer förgäves strävar uppåt mot den positiva sidan. Han säger till mig: "Ni är deprimerad, ni är nervös..."

"Oxford personlighetstest" har visat att jag är en riktigt, riktigt slät figur: okoncentrerad, deprimerad, nervös och ansvarslös. Endast på en punkt är mitt tillstånd acceptabelt: jag är mer "angenäm" än jag är "otillförlitlig"!

Det säger sig självt att man inte så lätt känner igen sig i sådant. Visserligen är det klart att många andra uppfattar en som en långt mindre lyckad figur än man gör själv, men med scientologikurvan är det så att den skall vara en tolkning av min egen bild av mig själv! Grundvalen är en andlig självdeklaration. När jag sitter hos den storväxte unge mannen vill jag protestera och säger att jag inte är ett enda dugg deprimerad — och inte anser jag mig vara totalt ansvarslös heller. Nu får jag veta att detta test "inte är något som scientologerna har uppfunnit", utan det har vetenskapsmän i Oxford gjort. (Fast L. Ron Hubbard har copyright på det!)

Jag rodnar av illa dold förtrytelse, och mannen säger åt mig att det för många kan vara svårt att konfronteras med det här... Han säger: "Ni är nervös... ni är nervös just nu."

Slutligen undrar jag om jag får behålla frågorna, svaren och kurvan och ta med mig hem. Nej, det går inte. Däremot erbjuder sig ynglingen att riva sönder det och kasta det i papperskorgen.

Sedan jag i alla fall uttryckt intresse för kyrkans kurser, som sägs kunna göra något åt mitt andliga tillstånd, visas jag över i ett rum av chefstyp, med jättestora fönster ut mot Drottninggatan. Där sitter den smale, svartklädde pastorn. Han tar vänligt i hand. Jag protesterar mot "resultatet" av testet, och han slår bort det och menar att man inte skall se så allvarligt på det — om jag anser att det är fel, så är det fel, o. k.

Jag undrar vad egentligen scientologi är för något. Jag har fått många skrifter och brev från rörelsen, förklarar jag, men aldrig kunnat se att de gett något riktigt besked om vad scientologi innebär.

Den unge pastorn — jag upplever honom som sympatisk — försöker förklara, pekar i en bok, där det står. Det är tydligen fråga om en metod med vilken man ur sinnet tar bort hinder och hämningar, som har sin grund i tidigare upplevelser. Genom att bli medveten om dessa djupt i psyket liggande orsaker till vissa beteenden och reaktioner som man har, kan man uppnå en inre frihet. En del av kurserna utgör ett slags samtalsterapi. Den första kursen som erbjuds är en kommunikationskurs som kostar hundra kronor och skall ge ökad förmåga till kontakt med andra människor. Sedan kan en rad andra kurser följa, vilka ger en allt högre grad av andlig frihet. Om man fortsätter kurserna, blir man förhoppningsvis till slut "clear" (klar) dvs helt fri från alla onödiga hämningar och med en fullständig kontroll över sitt inre.

Den prästklädde ynglingen frågar mig till sist om jag är utsänd av någon organisation för att ta reda på saker om scientologin. Jag svarar att jag avser att göra ett reportage för Sökaren. Han intar genast en välvilig hållning och lovar ordna så att jag kan få återkomma och göra några intervjuer med hjälp av bandspelare.

Min testkurva fick jag ta med mig, och den återges här intill.

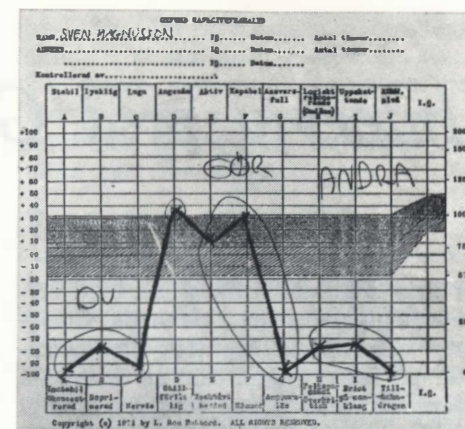
★

Några kommentarer till "personlighetstestet": Vad scientologerna inte tycks förstå är hur svårtydda svaren är. — Tre personer, antar vi, svarar på frågan om de tror att andra pratar bakom ryggen på dem. En tänker att "nej, inte pratar folk bakom min rygg; jag är ingen stackare som man beler, när jag vänder ryggen till". Han svarar alltså bestämt nej. Den kanske något mer reflekterande, andre personen tycker att "ja, det kan jag inte veta, men det kan kanske förekomma". Han svarar varken ja eller nej. Den tredje personen vet att på arbetsplatser pratar folk ofta bakom ryggen på varandra. Han drar slutsatsen att eftersom det pratas bakom ryggen på Andersson och Pettersson, så pratas det väl en del bakom hans egen rygg också. Han svarar ja. Hur blir, mot den bakgrunden, en tolkning möjlig? Svaret på en scientologi-fråga beror också på hur den är nyanserad — om nu språkliga nyanser uppfattas av svarare och "tolkare". Den som uppfattar en viss nyans kan svara på annat sätt

än den som inte gör det, utan att de menar olika saker.

Min testkurva och Ola Gustavssons två (se förra numret!) är mycket lika varandra. Men kurvan för TV-reportern Hans Hederberg, som visades i ett TV-program, var mycket fin. Alla värden låg högt, och han fick mycket beröm av den unge pastorn Björn Öhman. "Du vet oftast vad du vill, kan sätta igång med saker och ting. Du kan lyckas med saker som du tar dig för, du sitter inte fast i gamla förluster och misslyckanden. Du är lugn, det är inget speciellt som oroar dig just nu. Du kan bli litad på, du känner dig själv och kan lätt se var olika problem kommer ifrån... Du har logiskt resonering, eller omdöme, det betyder helt enkelt att du inte har så mycket förutfattade meningar, det är ju positivt... Du kan utbyta tankar med andra personer." Hederberg anmärkte: "Men logiskt resonering är inte så bra. Det måste jag bättra på på något sätt." Öhman: "Det ligger fortfarande på plus. Det är ingen kris."

Ola Gustavsson och jag kom till scientologerna i rollen av sannings- eller hjälpsökande, alltså tänkbare kunder och proselyter. Redaktören från Sveriges Radio kom i en helt annan roll: han skulle inte gå på någon kurs, kunde inte vinnas för en sådan, utan han skulle presentera rörelsen i vårt största massmedium.

SM:s testkurva

★

Avsikten med Sökarens kritiskt hållna artiklar om scientologin är inte att angripa eller nedvärdera denna rörelse, utan att belysa och diskutera.

Säkert har Scientologikyrkan haft positiv betydelse för många. I TV-programmet sa konstnären Mats Norrby bl. a. om "clear" att det är något som inträffar vid en alldeles bestämd tidpunkt någonstans på vägen, att man upplever en fantastisk stor befrielse, känner en väldigt stark kärlek till människor som finns runt omkring en och till tillvaron överhuvud taget — "en fantastisk upplevelse".

SM

En scientologikurs. (Foto: Rein Vålme.)

Intervju med Gloria och Christer Montén

I juni sammanträffade jag med scientologipastorerna, makarna Christer och Gloria Montén. De svarade på mina frågor för att klargöra för Sökarens läsare vad scientologi är för något.

Jag började med att ställa frågan varför scientologin har organiserat sig som en kyrka. De medel som används för personlighetsutveckling och människohjälp, såsom testet, kurserna, auditeringen och E-metern, vilka spelar en stor roll inom rörelsen, har ju ingen speciellt religiös karaktär.

Gloria Montén svarar att scientologin har varit en kyrka från första början. Den grundades i Kalifornien 1954. Dessförinnan fanns **dianetiken**, en vetenskap om mental hälsa, som L. Ron Hubbard skapade (1950) och ur den utvecklades scientologykyrkan.

Gloria: — Vår kyrka har sammankomster med predikan, bön, andakt, sång samt sådana ceremonier som barn dop, bröllop och begravning precis som andra kyrkor. Våra pastorer ger andlig vägledning, och vi har en trosbekännelse. Men de **praktiska aspekterna** av vår religiösa filosofi går utöver de konventionella religionernas utövning, som t.ex. våra tester och E-metern. Vi kombinerar religiös tro med praktisk tillämpning, eftersom det är vår strävan att hjälpa alla våra församlingsmedlemmar att mera bli sig själva och därmed komma närmare en sann religiös medvetenhet och Gud. Somliga tycker att detta är "ovanligt", men vi har denna tillämpning, eftersom den fungerar och vi på så sätt verkligen kan hjälpa.

Ni har ett åttauddigt kors som symbol. Räknar ni er som kristna?

— Nej, vi är ett icke-konfessionellt samfund. Människor ur skilda samfund är välkomna till oss, både kristna och icke-kristna. Alla som finner att de har nytta av scientologins filosofi och metoder och kan förena dessa med sin egen religiösa uppfattning, kan vara medlemmar i vår kyrka.

Christer:

— Korset är en mycket gammal symbol och inte något speciellt kristet. Det symboliserar bl. a. andens kamp med materien. Den horisontella delen representerar materien och den vertikala delen anden. Vårt åttauddiga kors är vårt eget tecken och används inte av något annat samfund. Det symboliserar de **åtta dynamikerna**, vilka är vårt sätt att förklara hur livet är inrättat och hur vår strävan att göra vårt liv bättre äger rum inom skilda områden. De åtta områdena är: 1) du själv, 2) familjen, 3) skilda grupper, 4) hela mänskligheten, 5) andra livsformer, djur och växter, 6) det fysiska universum, 7) det andliga universum och 8) Gud. Vår strävan förlöper från de lägre, mest närliggande, områdena upp till ett hög-

re medvetande, det rent religiösa området, kommunikationen med Det Högsta Väsendet, Gud. I "Tankens grunder" skriver L. Ron Hubbard: "Människans grundläggande karaktär innefattar hennes förmåga att expandera inom var och en och genom de olika dynamikerna. Men först sedan den sjunde dynamiken är omfattad i sin helhet, först då kommer den sanna åttonde dynamiken att kunna omfattas."

Gloria:

— Scientologin ser till religionens praktiska aspekter. Om man i livet tillämpar vad man vet som andlig varelse, då kan man göra världen till en bättre plats att leva på, skapa fred samt tillit och respekt mellan människorna. Vi ägnar alltså stor uppmärksamhet åt vad man

Intervjutekst: SM

Foto: Rein Vålme

gör inom religionen, hur man kan förverkliga sin tro i strävanden att åstadkomma en bättre värld.

Ni säger att människan är en andlig varelse och odödlig...

Christer:

— Ja, vi betraktar människan som en andlig varelse. Detta är grundsatsten i vår religiösa filosofi.

Gloria:

— Vi säger inom Scientologykyrkan att människan inte är sin kropp, inte sin hjärna och inte heller sitt sinne, utan att hon är ande. Om människan erkänns som andlig varelse och respekteras som sådan, kan hon förändra sig, få hjälp med sina problem — om dessa problem innebär beroende av narkotika eller alkohol, kriminalitet eller något annat spelar ingen roll. Vi har funnit att man uppnår mycket med respekt och förtroende — detta är också varför vi protesterar mot vissa slag av psykiatrisk behandling, som t.ex. chockbehandling och användningen av tunga psykofarmaka, som ser människan som ett djur eller som något slags biologisk livsform utan respekt för henne som andlig varelse.

Hur drar ni slutsatsen att människan är odödlig?

— Det är en del av vår religiösa tro. Jag tror inte att man kan be någon att demonstrera sina trosföreställningar på ett vetenskapligt sätt. Jag skulle inte be en kristen eller en buddhist att göra detta. Vad som verkligen spelar en roll är vad man utträtt i livet — i dag och i morgon.

Tror ni på reinkarnation?

— Ja, vi erkänner reinkarnationen. Vi är icke-konfessionella, vi förnekar inte andra religioner och deras tro på Gud, återfödelse osv. Vi har ingen stel och begränsad syn på Gud och utomvärldsliga ting. Olika människor kan uppfatta Gud på olika sätt, och vi förnekar inget av sätten, utan anser att det är individens rätt att uppfatta Gud på sitt eget sätt.

Är scientologin influerad av österns religioner?

— Ja, det finns många paralleller mellan österländska religioner och scientologin. Många värdefulla san-

ningar i österländsk tro erkänns av scientologin; en av dess källor är de indiska Vedaböckerna.

Finns någon väsentlig skillnad mellan scientologin och andra religioner?

— Den praktiska tillämpningen tror jag är den största skillnaden. Vi har en särskild, mycket exakt metod för andlig rådgivning, auditeringen, som är vår egen metod och inte finns i något annat samfund.

Vad innebär auditering?

Christer:

— Det är en andlig vägledning, som pastorerna inom samfundet sysslar med. Man hjälper en person bit för bit på vägen mot en högre medvetenhet. Ordet auditering betyder lyssnande. Det är frågan om en kommunikation mellan auditören och den hjälpsökande. Pastorn hjälper människan att hitta de områden av sitt liv där hon behöver hjälp, och på det sättet kan en person bit för bit komma till insikt. E-metern är ett instrument som pastorn kan ha som hjälp för att se när en person närmar sig ett område, där livsproblemen finns. Den hjälpsökandes reaktion under vägledningen ger utslag på E-meterns tavl. Pastorer utbildade i scientology kan genom att avläsa dessa utslag rikta sina vägledningsfrågor till de specifika områden som besvärar den hjälpsökande. Hela syftet med detta är att själva problemet skall lokaliseras och lösas och vederbörande individ uppnå sinnesfrid.

Att vara clear (klar) vad innebär det?

— Det är ett högt stadium av andlig medvetenhet, då "lagren av okunnighet" skingras. Det är något definitivt, men också mycket personligt, gäller individens egna problem. En clear är en person som är klarsynt, förstår sig själv som andlig varelse, ser de sammanhang som rör honom själv och kan lösa problem som gäller honom själv och andra.

Ni tar ju betalt för er andliga vägledning...

— Vi har en grundläggande princip, som sedan gammalt tillämpas i skilda religioner, nämligen att man måste ge något i utbyte för det man själv får. Om man alltså vill uppnå en högre andlig medvetenhet, om man vill komma längre i livet, måste man lämna något i gengäld, något som är väsentligt för

en själv. Detta förstärker den enskilda människans integritet. Man kan inom samfundet antingen ge bidrag i form av pengar till verksamheten eller i form av arbete på olika sätt för kyrkan.

Vad kostar era kurser?

— För vissa kurser gäller ett s.k. fastställt bidrag. Det största som begärs är något över 1.000 kronor. Den studerande kan antingen betala detta eller arbeta för samfundet medan han går på kursen. Men vi begär att han bidrar i någon form — på det sättet skapas också ett större förtroende. Vetskapen om att hjälpa inom samfundet, när ett sådant bidrag ges, är väsentlig för den studerande. Dianetik kursen brukar ta 5 månader, men ibland kan den ta upp till 9—10 månader. Det är en omfattande kurs, där man lär sig en hel del, och med tanke därpå är det begärda bidraget lågt, särskilt om man jämför med universitetskurser.

Gloria:

— Vi är en fri, liten kyrka, och vi måste få in pengar för att kunna överleva. Detta är den praktiska motiveringen för avgifterna. Det finns också en etisk motivering. När medlemmen ger bidrag för en bok eller en kurs, så är de pengarna hans bidrag till församlingens överlevnad. Medlemmen känner då att han inte är en börda för gruppen, utan en av de pelare som den är uppbyggd på. Medlemmen är glad åt att kunna bidra till att församlingen kan finnas och även växa. — Men vår kyrka avvisar ingen som vill ha hjälp på grund av att han saknar medel. Våra dörrar är alltid öppna för hjälpsökande. Många som är beroende av narkotika har inga pengar alls, men vi är mycket intresserade av att hjälpa dem.

— Om en person bara tar emot och inte ger något i utbyte, då gör det honom mindre. Men om han själv ger så att också andra kan få hjälp, så gör det honom större.

Christer:

— Vad vi jobbar med är att försöka hjälpa människor. Detta är vår enda uppgift. Detta är vår strävan. Vi tror att en värld i fred kan uppnås, att sann tillit och kärlek mellan människor kan bli en realitet.

Anm. Scientologykyrkan uppges ha mellan 10.000 och 11.000 medlemmar och anhängare. Dessa är alla som på något sätt håller kontakt med kyrkan och verkar för den.

SCIENTOLOGY — EN KORT PRESENTATION

Scientologykyrkan i Sverige är ett ungt samfund. Den första församlingen bildades 1968. Nu finns tre större församlingar i vårt land — i Stockholm, Göteborg och Malmö — och en stor skara medlemmar och anhängare, men samfundet går fortfarande igenom den möda och växtvärk som en ung religion måste gå igenom.

Vad är Scientology? — Ett av svaren är att Scientology är en icke-sekteristisk religion. Det begreppet är nytt för de flesta; det innebär att inom Scientologykyrkan kan medlemmen ha vilken religiös tro som helst, t. ex. kristen, judisk eller buddistisk. Hur är detta möjligt? Finns det ingen konflikt mellan dessa skilda trosuppfattningar? Svaret är att inom Scientology har det gemensamma för de flesta religiösa tankesystem förenats och därifrån har en praktisk religiös filosofi utvecklats, vilken kan tillämpas — och även tillämpas — av präster inom olika samfund. Denna filosofi har sin tyngdpunkt i uppfattningen att människan är "i grunden god" och i en beskrivning av hennes kamp för att överleva i detta begrepps vidaste bemärkelse. Den ger henne ett redskap som kan användas för att göra denna kamp lättare och på så sätt uppnå en högre andlig medvetenhet och en allt större närhet till Gud.

"Genom att läsa och studera Scientology har jag blivit starkare i min egen tro." Detta säger Edwin C. Gomke, pastor i United Church of Christ i USA. I en annan rapport säger en rabbin i Los Angeles, USA: "Jag har funnit begreppen inom Scientology enkelt och djupt uttrycka det väsentliga inom den judisk-kristna religiösa traditionen. Dessutom finns dessa gamla sanningar här uttryckta inom en referensram som är relevant i förhållande till den moderna tidens sociala utmaningar."

En svensk högutbildad tekniker säger: "Mycken urgammal visdom har här fått en modern utformning. Jag är fortfarande medlem av statskyrkan. Så vitt jag kan se föreligger ingen motsatsställning mellan scientologin

och någon annan religion!"

Scientologykyrkan har således funnit en väg på vilken människor med olika religiösa trosuppfattningar, av olika ras och socialt etniskt ursprung, tillsammans och i fred inbördes kan fullfölja sina målsättningar på ett praktiskt sätt.

Scientologykyrkans grundare, L. Ron Hubbard, skriver:

"Vår mission inom Scientology är enkel — den är att hjälpa människan att bli medveten om sig själv som en odödlig varelse och att hjälpa henne att förstå och uppnå de grundläggande sanningar som gäller henne själv, hennes förhållande till andra och till livet som helhet, hennes förhållande till det fysiska universum och det Högsta Väsendet. Vidare vill vi utplåna hennes synd så att hon kan bli tillräckligt god för att erkänna Gud.

Vi har grundat vårt arbete på förutsättningen att alla människor har rätt till sin frihet som andliga varelser och att livet som sitt grundläggande syfte har uppnåendet av denna frihet. Människan har rätt att själv finna sanningen och genom att finna denna sanning frigöra sig från den trældom som förtryckare genom alla tider försökt tvinga henne till, till ett stadium av celler, hjärna och kropp — en 'vetenskaplig' lögn som åsamkat människan omtälig skada och som, om den inte rättas till, slutligen kommer att resultera i fullständig förintelse."

Men vad innebär denna filosofi? Ett annat citat av samfundets grundare svarar bäst på den frågan:

"Allt vi känner till inom vetenskap och religion har sitt ursprung i filosofin. Denna ligger under och över all annan kunskap vi äger eller tillämpar. Längre ansett som ett ämne reserverat för lärosalar och den intellektuelle, har ämnet i anmärkningsvärd utsträckning förvägrats människan på gatan. Omgiven av skyddande höljen av ogenomtränglig vetenskaplighet har filosofin varit förbehållen ett privilegierat fåtal.

Den första principen i min egen filosofi är att visdomen är till för var

och en som önskar den. Den är till för såväl hög som låg och borde aldrig betraktas med bävan. Själviska lärda förlåter sällan någon som försöker radera mysteriets murar och släppa in människorna. Will Durant, den moderne amerikanske filosofen, förlorade i sina kollegers ögon allt värde då han skrev en populär bok i ämnet 'The Outline of Philosophy'. Således kastar man sten på var och en som försöker föra visdomen till människorna trots invändningar från de invigda.

Den andra principen i min filosofi är att man måste kunna tillämpa den. Lärdom instängd i malätta böcker är inte till glädje för någon och därför av intet värde.

Den tredje principen är att varje filosofisk kunskap har värde endast om den är sann eller fungerar.

Dessa tre principer är så främmande för filosofins värld, att jag givit min filosofi ett namn: SCIENTOLOGY. Detta betyder blott och bart 'vetande om hur man vet'. En filosofi kan endast vara en väg till kunskap. Den kan inte påtvingas någon. Om någon har en väg, kan han finna vad som är sant för honom. Och detta är Scientology. I Scientology befattar vi oss därför inte med individuella handlingar och olikheter. Vi befattar oss enbart med frågan på vad sätt man kan visa människan hur hon själv kan göra sig fri.

Detta är naturligtvis inte populärt bland dem som är beroende av andras ofrihet för sitt liv och sin makt. Men det råkar vara det enda sätt jag har funnit som verkligen förbättrar en människas liv."

★

Den mest grundläggande av Scientologykyrkans kurser är kommunikationskursen. Den kan alla delta i och lära sig en filosofisk och praktisk teknik genom vilken mycket kan förbättras i en människas liv. Samfundet erbjuder också denna kurs som stipendium för dem som arbetar med rehabilitering av narkomaner och alkoholister och förbereder för närva-

rande ett stipendieprogram för pedagoger i Sverige för att lära dem kommunikationstekniken.

Många har funnit Scientology kommunikationsteknik användbar i rehabilitering och undervisning. Det välkända narcononprogrammet använder framgångsrikt övningar och kurser som utvecklats av L. Ron Hubbard för att hjälpa narkomaner att bli fria från sitt narkotikabegär och komma tillbaka till ett nytt liv. Kommunikationskursen och övningarna bygger på den filosofiska grundförutsättningen att människan genom kommunikation med sina medmänniskor kan lösa problem i livet, vare sig dessa är av andlig eller praktisk natur.

Genom Scientologykyrkans kurser förbättras människans förmåga att kommunicera, och därmed förbättras också hennes förhållande till andra och hon får hjälp att mera effektivt ta itu med sitt liv och att bli mer aktiv inom sin religion. Vare sig en person är pastor, instruktör eller lärare beror framgången i hans eller hennes arbete på förmågan att kommunicera och samarbeta med andra. Om denna förmåga ökas, så ökar personens effektivitet. Pastorn inom Scientologykyrkan lär sig att effektivt och på ett precist sätt kommunicera med och

hjälpa de församlingsmedlemmar som kommer med sina problem.

Detta kan verka vara en enkel filosofi, som borde vara erkänd av alla, men vi har funnit att man i allmänhet lägger för litet vikt vid kommunikation. Om politiker, arbetare, tjänstemän, fackföreningar och andra grupper i samhället kunde kommunicera bättre med varandra, skulle samförståndslösningar lättare kunna uppnås. Krig uppstår sedan politiker och regeringar misslyckats att kommunicera och i stället tar till vapen mot varandra. Detta kan jämföras med när ett barn misslyckas med att kommunicera sina önskemål till far eller mor och i stället ställer till med en scen. Det är en framgångsrik och lycklig förälder som kan kommunicera med sina barn och lösa problem utan scener och våld.

Kommunikation är grundläggande i alla mänskliga förhållanden. När man strävar efter att förbättra sin kommunikation med omvärlden, arbetar man med att förbättra en fundamental del av sitt liv. Vi vet inom Scientologykyrkan att många människor kan förbättras på detta sätt.

★

Scientologykyrkan försvarar i alla länder där den verkar religiösa och

mänskliga rättigheter. Tidningsklipp från andra länder visar att samfundet bekämpar sådana företeelser som den institutionella psykiatri, polisbrutaltet, terrorism och orättvisa byråkratiska åtgärder av myndigheter. Pastorn inom samfundet känner det som sin skyldighet både som enskilda medborgare och som representanter för en religion i samhället att tala inte bara för sina egna rättigheter utan för att verklig rättvisa skall uppnås för alla.

Scientology är en aktiv, ung religion där pastorerna inte bara håller predikan inom den egna församlingen utan också verkar ute bland människor, på gatorna, i konferenser med olika myndigheter och representanter för massmedia och på så sätt för ut sin filosofi och sin tro och arbetar hårt för ett mer harmoniskt och fridfullt samhälle.

Scientology är en praktisk religiös filosofi, som skall tillämpas i livet. Scientologerna kommer att fortsätta att hjälpa narkotikamissbrukare, alkoholister, gamla och sjuka, men också att kämpa för att religiös frihet, tillit mellan människor och ömsesidig respekt mellan skilda religiösa uppfattningar skall kunna fortsätta att utvecklas.

Vetskapen att Du verkligen kan hjälpa är vad som ger sinneslugn och harmoni

PRIS 60 Kronor

KÖP, LÄS och TILLÄMPA
BOKEN

Bli mer dig själv —
uppnå större förståelse
SCIENTOLOGYKYRKAN

I SVERIGE
STOCKHOLMS-
FÖRSAMLINGEN

Copyright © 1975
av L. Ron Hubbard
EFTERTRYCK FÖRBJUDES
Scientology är en tillämpad
religiös filosofi.

I L. Ron Hubbards bok DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA förklaras:

- Hur man blir mer sig själv
- Varför man handlar irrationellt
- Hur man blir av med obehagliga sinnesstämningar
- Hur sinnet fungerar
- Hur man uppnår tillit till andra människor

Skicka mig ex av boken DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA av L. Ron Hubbard

Jag betalar med check ☐

Jag betalar per postförskott ☐

Jag betalar per postgironr 50 09 41 — 0 ☐

Namn

Adress

Postadress Tel.

Alla beställningar levereras inom 24 timmar

Scientologykyrkan i Sverige, Stockholmsförsamlingen
Drottninggatan 53, 111 21 Stockholm. Tel. 08/20 19 55

MÄNNISKAN I BUDDHISTISKT PERSPEKTIV

Av Siripelle Karunaratne J. A.

Inom det vetenskapliga tänkandet nöjer man sig för närvarande med att beskriva och förklara hur den fysiska världen är beskaffad, och man bryr sig inte om att fråga varför världen är vad den är. Vi vet att den biologiska evolutionen är ett faktum och känner till dess allmänna principer. Men vetenskapen uppmuntrar oss inte att fråga varför den komplicerade evolutionsprocessen en gång startade, eller vilken ledande impuls som genom en lång serie försök och misstag till slut har förvandlat elementära encelliga organismer till mycket komplexa, fastän ofullkomliga, mänskliga varelser. Sedan man en gång insett att ingen skapargud behövs — att en sådan gud inte bara är överflödigt utan faktiskt en omöjlighet — tror man i allmänhet att alla problem som gäller ett syfte och en styrande princip i naturen kan lämnas åsido. Men är det verkligen så?

Hur uppkom livet?

Man kan med fullt fog anta att någon slumpartad kombination av kemiska grundämnen gav upphov till livets första framträdande ur livlös materia. Det ligger ingenting osannolikt i detta. Vi vet nu att levande celler från början har utvecklats ur livlösa ämnen, och detta kan mycket väl ha skett av en tillfällighet eller under händelsernas normala förlopp. Uppkomst av liv måste i själva verket vara något oundvikligt, om de rätta förhållandena finns, och av det skälet har vi rätt att anta att det finns fler bebodda världar än vår. Men om man utgår från att livet har uppkommit på detta sätt, varför slutade då inte processen med den encelliga protoplasman eller fortsatte att upprepa samma elementära former i stället för att, som har skett, fortskrida från det ena stadiet till det andra med en ständigt ökande utrustning av organ och sinnesförmåigheter hos livsformerna?

Det svar som brukar ges är att utvecklingen skett i anpassning till livsmiljön. Men det svaret ligger på den teleologiska nivån och tvingar fram nästa fråga: "vad" gav denna utveckling en till synes intelligent inriktning? Fanns det Något som kunde urskilja bestämda behov, om än oklart, och ge-

nom det naturliga urvalet och andra biologiska principer åstadkomma de organ som behövdes? Vi förstår att det inte kan ha funnits någon allsmäktig kraft som styrt denna kedja av händelser, ty om det hade funnits en sådan kraft, skulle det inte ha behövts någon trevande process av försök och misstag. Men betyder detta att vi som ovidkommande kan avvisa frågan vad som finns bakom evolutionsprocessen?

Redan de första livsformerna var utan tvivel lämpade att överleva i sin miljö, och de har också överlevt intill denna dag. Om syftet endast varit att åstadkomma livsformer som kunde överleva och föröka sig, så var dessa livsformer fullkomliga från början. Inte ens rörlighet har någon väsentlig betydelse för livet, ty växter klarar sig utmärkt utan att kunna röra sig och anpassar sig fullständigt till sin omgivning. Allt som behövs för att kunna leva är en mun, en mage och ett utlopp för avfallsprodukterna. Det fanns inget verkligt behov för de encelliga urdjuren att utbilda fler organ, att undan för undan åstadkomma ögon, fenor, ben, vingar och andra tillägg till de ursprungliga formerna. Vi uppfattar dessa organ som medel i kampen för överlevnad, men ur en annan synvinkel kan man lika väl se dem som orsaken till denna kamp. Ur båda dessa synvinklar förblir dock frågan obesvarad "vad" det var som förutsåg varje behov och som experimenterade tills detta behov hade uppfyllts.

Denna fråga oroade Darwin till den grad att han tvingades framlägga en obevisad teori enligt vilken varje kroppscell antogs sända en representant till könscellerna, där de på parlamentariskt sätt fick debattera om den bästa inriktningen för nästa generation. Till skillnad från sina mer blygsamma anhängare betonade Darwin vid upprepade tillfällen hur nödvändigt det är att spekulera. "Så egendomligt", skrev han i sin självbiografi, "att någon kan undgå att inse att man måste göra alla anmärkningar för eller emot en viss åsikt, om man överhuvud skall ha någon nytta av den." För den skull tvekade han inte att betrakta cellerna som tänkande, viljande och begärande väsen.

Att diskutera frågan om motiv i evolutionen utan att kunna ange vad det är som upplever motivet är inte tillfredsställande. Men i det här fallet har vi inget val. Det är i alla händelser nödvändigt att anta någon sammanbindande princip mellan generationerna av levande varelser, vilken gör varje generation till en länk mellan vad som eftersträvas och uppfyllelsen av detta. Den biologiska evolutionsläran kanske föredrar att inte bry sig om detta problem, men den kan inte bortse från behovet av en lösning på det, inte strunta i den lucka i vår kunskap som det lämnar, så länge som frågan om motivet behandlas som ett område vilket det inte bör spekuleras om. När vi ser något som liknar ett syfte i naturen, är det naturligt att fråga varifrån detta syfte härstammar. Och fastän vi inte längre kan tro att detta är en allsmäktig och barmhärtig skapares handlande, eftersom det begär misstag på sin väg och fungerar slösaktigt och amoraliskt, måste vi inte för den skull förkasta möjligheten att det kan finnas någon annan rot till skeendet.

Om uppkomsten av mer komplexa organismer inte var absolut nödvändig för överlevnadens skull, måste vi leta någon annanstans efter orsaken till att dessa organismer har uppkommit. Vi finner då att fastän sinnesorganen inte väsentligt ökade förmågan att överleva, ökade de förmågan att uppleva njutning. Ett träd lever längre än en människa, men en människas liv är att föredra. Det är således klart att överlevnad inte är det enda eller viktigaste målet. Det finns en annan motivering, nämligen tillfredsställande av lust. Och detta är inte något som bara är underordnat överlevnaden, utan det är tvärtom det mål som ligger bakom den och för vars förverkligande överlevnad endast är den viktigaste faktorn. Den biologiska evolutionen är underordnad njutningsprincipen, och dess mål är inget annat än att utbilda organismer som kan ge starkare sinnesupplevelser, seendets, hörandets, luktandets, smakandets, kännandets och tänkandets njutningar.

Törsten

Det är detta begär efter sinnesnjut-

Siripelle Karunaratne J. A.

ningar som Buddha förklarar är livs-impulsen, orsaksprincipen bakom alla livsformer på vilket utvecklingsstadium de än befinner sig och vare sig de finns på den här planeten eller någon annan. Detta begär benämns *tanha* (törst, krav) och fyller inom buddhismen skaparens roll. Eftersom begäret förnyar sig självt, är skapelseprocessen cyklisk och evig, och det finns ingen "första orsak". Fastän detta universum har haft en början och en gång kommer att få ett slut, är det enligt buddhistisk syn bara ett i en rad universa, och denna rad har ingen början. När levande organismer uppstår på planeterna, sker detta genom att de livlösa ämnena påverkas av den psykiska potential som alstrats av varelser vilka existerat i tidigare världssystem.

Begäret, törsten är en psykisk impuls, men buddhismen betraktar den psykiska energin som en kraft vilken i vissa avseenden liknar elektriciteten, eller kanske de elektromagnetiska vågorna. — Vetenskapen har visat att de stora styrande principerna i universum verkar genom medel som är osynliga och ofta omöjliga att bestämma. Elektrisk ström omvandlas under vissa förhållanden till värme, ljus, ljud eller kraft, men ändå kan man inte avgöra dess verkliga natur. Gravitationskraften håller ihop solsystemen, och månen ger oss tidvattnet, men vi kan inte finna något fysiskt samband mellan himlakroppen månen och vattnet på vår planet. Vi är inte säkra på om gravitationen är en egenskap hos materien eller en speciell funktion hos den krökta rymden. Vi behöver tänka på, ibland, att vetenskapen utpekar orsaksförhållanden mellan händelser men inte alltid kan förklara exakt vad des-

sa förhållanden innebär fysiskt sett. En stor del av vetenskapsmännens tid ägnas åt att undersöka och mäta verkningar av krafter vilka själva inte kan undersökas. Om detta är riktigt ifråga om fysiken, så är det ännu mer riktigt vad beträffar genetiken och biologin.

När buddhismen hävdar att det är törsten, kravet, begäret som ger de fysikaliska evolutionsprocesserna syfte och impulser till deras inriktning genom psykisk energi som överförs från den ena varelsen till den andra i på varandra följande liv, så höjer materialisten kanske på ögonbrynen, men han kan inte peka på någon etablerad vetenskaplig sanning som kränks av denna teori. Buddhisten kan å andra sidan som stöd för sin syn anföra flera framstående vetenskapsmäns åsikt, som går ut på att något som liknar tanke och avsikt kan urskiljas i vårt universum.

I denna värld är psyket beroende av materien för att kunna manifesteras, precis som den elektriska strömmen är beroende av något medium för att förvandlas till värme, ljus eller kraft. Detta har gett upphov till det mycket oberättigade antagandet att psyket är en produkt av materien. Det är oberättigat, eftersom förhållandet mycket väl kan vara det omvända utan att detta förändrar bilden av universum sådant vi känner det. Men Buddha undviker i sin undervisning dessa två ytterligheter och hävdar att materia och energi är inbördes beroende, att de levande organismer som framkommit i evolutionens mönster har varit resultatet av en överförd vilja-till-liv, en tillblivelseström som grundas på livstörsten och som endast kan iaktas genom sina materiella manifestationer, de olika graderna av levande varelser. Psyket, eller den psykiska energin, verkar på och genom materien för att nå sina syften.

Dynamiska processer

Det finns en sanning som vetenskapen trycker hårt på, nämligen att universum inte består av ting utan av händelser. Det är ett system av dynamiska processer, där en ständig tillblivelse, som aldrig når fram till fullkomlighetens stadium, är den enda verkligheten. Detta är samma sanning som Buddha insåg från första början av sin verksamhet. Den mycket missförstådda läran om återfödelse hos Buddha innebär inte någon själavandring, eftersom existensen av en bestående själ förnekas helt och hållet. Det är inte fråga om någon personlig odödlighet, vare sig partiell eller total. Personligheten betraktas som en samling fysis-

ka och psykiska anhopningar, som kommer samman och upplöses igen enligt naturlagar och enligt orsaker som har sitt ursprung i förflutna psyken. Allting som är underkastat villkorlighet är också underkastat upplösning och kan aldrig bli fulländat. Varje existensstadium är därför endast en tillfällig länk mellan förflutna och framtida tillstånd, och vad vi kallar liv är ingenting annat än en orsaksföljd.

För att uttrycka saken i enkla och konkreta ordalag är en gammal människa inte samma person som det spädbarn hon en gång var. Det barnet har försvunnit för alltid. Den gamla är det nuvarande resultatet av att detta barn har funnits i det förflutna. Mellan dessa båda ytterlighetspunkter i den individuella strömmen av orsak och verkan har det funnits andra åldrar, och man kan inte peka på något visst stadium och säga att "detta är människan sådan hon verkligen är — detta är hennes väsen och verkliga jag". På samma sätt kan det inte vid hennes död finnas något fullständigt jag som överlever och återföds. I stället för en animistisk, oföränderlig själssubstans överförs människans tankepotential, och hennes vilja till liv ger upphov till en ny varelse — eller ett nytt stadium i orsaksföljden — som bär vidare de anhopade tendenserna från det förflutna. Det är denna idé om viljan som manifesterar sig på nytt i en ny individ som Schopenhauer kallade "palingenesis".

Inget gudsbegrepp

Det sägs ibland att Buddha aldrig uttalade sig om Gud, att hans inställning var agnostisk. Detta är helt felaktigt. Buddha förnekade kategoriskt att det finns en skapare eller någon annan "herre" som sitter där uppe i skyn, och i hans filosofiska system finns ingen plats för ett högsta väsen. Buddhas vägran att diskutera eskatologiska frågor berodde inte på agnostikerns bristande kunskap, utan på att psyket i sin rent intellektuella funktion inte kan syssla med något utanför de relativa begreppens område, och det finns inget språk som kan uttrycka erfarenheter utan hänvisning till tid och rum. Vi kan bara tänka och tala i jämförande ordalag, och vårt meddelande av idéer till varandra är begränsat till sådant som vi alla känner till och kan namnge. Vårt behov att tänka oss en begynnelse och en första orsak beror på vår vana att använda oss av idéer som inbegriper relationer. Ändå behöver man inte tillgripa metafysiken för att för-

Forts på sidan 25

MASLOW, MYSTIKER OCH VETENSKAPSMAN

Abraham Maslow är framför allt känd som psykolog. Var och varannan handbok i arbetspsykologi nämner honom. Hans namn förknippas framför allt med motivationspsykologi och med föreställningen att människan har ett medfött behov att förverkliga sig själv. Vetenskapsmannen Maslow är med andra ord väl känd både i vetenskapens värld och bland lekmän som intresserat sig för förhållandet mellan livskvalitet och självförverkligande. Det finns emellertid en sida av honom som är mindre känd, och det är mystikern Maslow. Man kan under hela hans liv se dessa två sidor, mystikern och vetenskapsmannen. I hans syn på människan och i hans livsfilosofi framträder mystikern. Det är mystikern Maslow som avgör vad som är värt att veta i psykologin, men det är vetenskapsmannen Maslow som avgör hur detta skall bli vetbart. Han vill med hjälp av vetenskapliga metoder undersöka många av de frågor som mystikern med hjälp av intuition och meditation sökt svar på. Kanske en kort historik över hans ungdomsår kan ge en aning om hur mystikern och vetenskapsmannen Maslow utvecklats.

Abraham Maslow levde 1908—1970. Han var barn till judiska föräldrar som flyttat från Sovjet till USA. I sina dagböcker berättar han om föräldrarna och deras tro. Fadern var en rationell fritänkare, och det märks att Maslow under hela sin uppväxttid i hög grad respekterade honom. Modern var troende jude. Maslow berättar ibland med viss ironi om hur han upplevde moderns religiositet som irrationell. Som ung fick han ofta höra att det och det fick han inte göra, ty det var syndigt eller betydde olycka. Genast ville han pröva sanningshalten i moderns onda aningar genom att utföra de förbjudna sakerna. Det fanns ett avståndstagande mot religiositet långt upp i skolåldern och vid universitetet. (Religion var för den unge Maslow antingen moderns vidskeplighet eller också hårda dogmer.)

Under gymnasieåren skrev Abra-

ham Maslow en uppsats om religion och gick där hårt fram mot föreställningen att det finns en Gud, en högre makt utanför människan. Han tog också upp mystikerns visshet att själv ha erfart Gud. Han ville inte förneka möjligheten av sådana erfarenheter men bestred att de var bevis på en makt utanför människan. Han hade själv haft en överväldigande upplevelse som starkt påminde om vad mystikerna omtalar. Upplevelser av detta slag såg han som ett uttryck för att människan inom sig har oanade möjligheter. Det är uppenbart att denna upplevelse hos honom lämnat starka spår efter sig. Vi kan finna verkningarna av den i hela hans författarskap. Människan har en inneboende god natur; psykologens uppgift är att studera denna natur. En följd av upplevelsen är Maslows stora intresse för vad han kallar *peak experiences*. Hans Hof översätter detta i "Mera människa" med maximalupplevelse. Den upplevelsen kan sägas vara en total, intuitiv upplevelse av livet och dess mening. Maslow återkommer till dessa maximalupplevelser och frågar sig vilka som har dem, varför just dessa människor har dem, om de vetenskapligt kan undersökas osv. Kanske man vågar säga att det i mystikern och vetenskapsmannen Abraham Maslow finns drag både av modern och fadern.

Som vetenskapsman är Maslow framför allt känd för sin motivationspsykologi. Han publicerade 1954 ett arbete, "Motivations and personality", som varit ett standardverk inom sitt område. Det är här som han lägger fram sin syn på människans behov och påstår att dessa är ordnade i en skala med de mest grundläggande, mat, syre etc., i botten och behovet att förverkliga sig själv högst upp. När en människa fått sina behov av föda, trygghet, kärlek och självrespekt uppfylla, framträder ett behov att utveckla alla möjligheter. Det är framför allt detta behov av förverkligande som intresserar Maslow. Vad innebär det att förverkliga sig själv?

Vilka egenskaper har en självförverkligad människa?

Alla människor har en inneboende natur som är god, det är ett av de grundantaganden Maslow har i "Towards a psychology of being". Detta inneboende själv har vissa medfödda, instinktliknande behov (som han redogör för i sin motivationspsykologi). Om det inneboende självet utvecklas, genom psykoterapi eller meditation, kommer människan att bli skapande, kreativ, intuitiv, altruistisk, kärleksfull. Men hur kan man veta detta? Maslows svar är att man kan veta det genom att studera människor som har förverkligat sig själva. Han gick till litteraturen om stora mystiker, filosofer, vetenskapsmän och kulturella personligheter. Han såg sig om i sin bekantskapskrets, undersökte studenter med hjälp av olika typer av psykologiska test. Sedan gjorde han upp listor över de egenskaper han fann hos dessa personer och räknar i "Towards a psychology of being" upp några av dem.

En självförverkligad människa har

- 1) en klarare och mer tillförlitlig uppfattning av verkligheten (än normalt),
- 2) en större öppenhet gentemot sina upplevelser,
- 3) en integrerad personlighet,
- 4) en fast identitet,
- 5) ökad förmåga till objektivitet och att gå utöver det egna jagets gränser,
- 6) kreativitet och spontanitet,
- 7) förmåga att älska.

Dessa egenskaper menar han sig dels ha funnit hos självförverkligade människor, eller också har de beskrivits av andra psykologer eller psykoanalytiker — Erich Fromm talar om den produktiva människan, Carl Rogers om den fullt fungerande människan osv. — och dels är de normer för hur människan borde vara. Maslow är med andra ord både deskriptiv och normativ. Han sätter upp ett människoideal som har likheter med mystikernas.

I sitt intresse för maximalupplevelsen kom Maslow att få en mer öppen

syn på religionen. Han går i "The psychology of science" till angrepp mot uppfattningen att religion och vetenskap är två helt olika ting. En sådan uppfattning bygger på en snäv och dogmatisk syn både på religionen och på vetenskapen. Han argumenterar på ett sätt som för tankarna till Bhagavadgita:

Ett barnsligt tal, som röjer brist på visdom,

det är om någon skiljer forskningen och religionen åt. — Om någon följer

den ena till dess slut, blir båda hans.

Det rum, dit forskaren av sin forskning leds,

nås även av det fromma helgonet;

och den som ser, att religion och forskning

i grunden äro ett, han ser i sanning.

Att se denna harmoni mellan mystik och vetenskap, mellan religion och forskning förutsätter emellertid att man övergett den mekanistiska och materialistiska världsbild som dominerade under 1800-talets slut. Det förutsätter också att man inte med religion menar en samling dogmer. Religionen skall bygga på intuitivt upplevd erfarenhet och vara vad Bernhard Hegardt i "Meditation i öster- och västerland" kallar *kunskapsreligion*. Mystiken och vetenskapen blir i det här perspektivet inte två rivaler om att förklara hur verkligheten är beskaffad. De kompletterar varandra. Religionen får en ny innebörd. Hans Hof har fångat något av detta i "Mera människa": "En levande religion går bortom teologin. Den vänder sig mot centrum. Den undersöker och känner sig för i de djupaste djupen inom människan själv. För det är här vi är i maximal kontakt med, eller rättare sagt identiska med själva verkligheten. Då är man inte beroende av teologiska föreställningar och symboler utan man har direkt kännning — bortom alla föreställningar — med en dimension, som på samma gång är ens egen och alla andra människors." Detta är en syn på religion som Maslow helt skulle ha kunnat skriva under på. I "Religions, values, and peak-experiences" har han samlat en rad uppsatser om vetenskap och religion. Han närmar sig ämnet religion utifrån sina psykologiska undersökningar av maximalupplevelser.

Maslow menar här att man utifrån studier av maximalupplevelser på ett vetenskapligt sätt kan studera religionens alla aspekter. Detta är möjligt genom att gå till människor som haft sådana upplevelser och sedan se likheter mellan dem och mystikernas visioner. Maslow sätter likhetstecken

mellan dessa. Av att maximalupplevelsen och mystikernas vision är ett och samma vill han dra slutsatsen att alla religioner har en gemensam kärna, som består i de upplevelser som mystiker med maximalupplevelser haft och som de sedan förkunnat om.

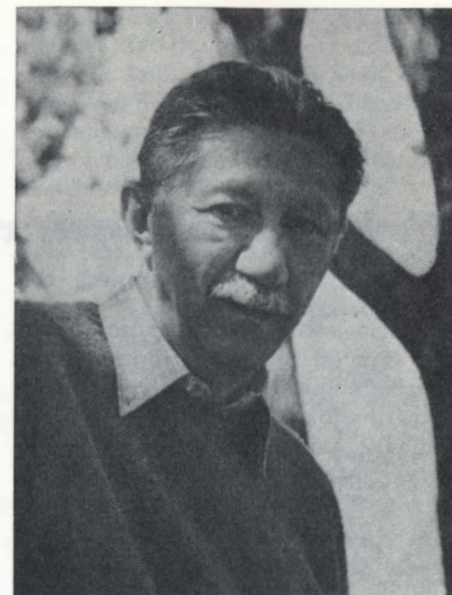
Maximalupplevelsen är alla religioners kärna. Det är emellertid enligt Maslow viktigt att skilja mellan mystikernas vision, den självupplevda erfarenheten, och den teologiska, dogmatiska sidan av religionen, försöken att förvandla dessa visioner till orubbliga och eviga sanningar. När denna del av religionen kommer in och talar om vad som är rätt och fel, försvinner den levande erfarenheten.

Mystikern är den ensamme som i sig själv sett sanningen, sett sin egen identitet. För mystikern som sett försvinner gränserna mellan tro och vetenskap. Hans tro är vetande.

Det finns flera gemensamma element i maximalupplevelsernas innehåll. Hela universum upplevs som en helhet — och detta inte bara som en idé utan som en direkt gjord erfarenhet. Det är en upplevelse som enligt Maslow får avgörande betydelse för individens liv. Maximalupplevelsen innebär fullständig koncentration, en icke värderande, icke förklarande men direkt upplevelse av verkligheten. I den upplevelsen är människan mindre jag-centrerad och mer objektiv. Maslow nämner som exempel på denna verklighetsupplevelse Krishna-murtis villkorslösa uppmärksamhet.

Finns det då människor som inte haft och som kanske inte heller kan ha sådana maximalupplevelser? De som har en dogmatisk tro av något slag eller som har en materialistisk och mekanistisk världsbild kan enligt Maslow inte ha maximalupplevelser — eller rättare sagt, de vågar inte släppa fram sådana upplevelser som för dem framstår som irrationella, ologiska och därför farliga. Dogmatikern ser en fara i spontaniteten.

Maximalupplevelser kan inte kommuniceras till andra och speciellt inte till människor som själva inte haft sådana upplevelser. De kommer att konkretisera upplevelsen och fattar inte verkligheten bakom symbolerna. Kyrkor och organisationer blir för den som haft maximalupplevelser perifera. Religionen blir något mycket privat, obundet av dogmer. Varje maximalupplevare har sin egen religion. Det han erfart kan inte formuleras i trossatser. Maslow har emellertid sett vissa återkommande erfarenheter. Motsättningen mellan liv och död försvinner, liksom rädslan för döden, människan vilar i livet, upple-

A. H. Maslow

ver sig vara samlad, inifrånstyrd, ett dynamiskt centrum för sitt liv. (Jag tänker på Sri Rams fina aforism "One must seek in the depths of one's consciousness the vitalizing centre of one's being, the fundamental origin of all one's developments.")

Maximalupplevelsen ger livet en bestående mening. Verkligheten uppfattas som skön och meningsfull.

Anm. Jan Bärmark, född 1943, är doktorand i ämnet vetenskapsteori i Göteborg. Han arbetar på en avhandling om Abraham Maslows forskningsteori.

ROSENKREUZARNES VÄRLDSÄSKÄDNING

eller Mystisk Kristendomslära

av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de personliga levnadslagarna.

Kr 49:— plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP

svenska sektionen

Box 40261, 103 44 Stockholm 40

Buddhistisk meditation

av Francis Story

32 sidor, ca 7:—

Buddhismen i ett nötskal

av Narada Maha Thera

80 sidor, ca 15:—

I bokhandeln eller direkt från
Buddhasanasförlaget,
Box 5158, 102 44 Stockholm.

Fria arkitekturverkstaden

Den fria arkitekturverkstaden i Lund vill vara ett forum för insamling och bearbetning av idéer om byggande och planering för ett framtida resursknappt samhälle. Där skall företrädare för olika discipliner och vetenskapliga fack kunna samarbeta — med målet att verka för en konkret gestaltning av samhällen för överlevnad. Den fria arkitekturverkstaden vill arbeta för att skapa en bild av ett stabilt och rättvist samhälle — att låta så många människor som möjligt kritiskt granska detta arbete.

Vi har idag en ekologisk obalans i vårt samhälle. Varför?

För att förstå hur denna obalans har uppkommit måste vi gå långt tillbaka i tiden. I det gamla bondesamhället, där man direkt levde på vad naturen avkastade, förstod man att leva i symbios med naturen — man såg ju direkt hur ett ingrepp i det ekologiska systemet påverkade jordens avkastning. Man levde i stort sett på "räntan".

Men med industrialismens genombrutt fick man tekniska möjligheter att i större omfattning exploatera "kapitalet". En utvecklingsoptimism kom att känneteckna de mänskliga strävandena — hos såväl företagare, tekniker och politiker. Industrialismen skulle, ansåg alla, leda till större välfärd. Knappast några röster höjdes som varnade för överexploatering av resurserna.

Utvecklingen i världen går nu mot allt större enheter inom produktion och förvaltning, med syfte att nå högre "effektivitet" — och resurserna börjar tömmas, ett faktum som har överrumplat de flesta.

Vilka bestämmer samhällsutvecklingen?

Den frågan kan inte riktigt besvaras. Inom samhället fattas en mängd beslut av olika människor om skilda saker, större och mindre, och dessa beslut, som påverkar varandra, skapar tillsammans den samhällstyp vi får.

Vi har fått en teknologi som förstör naturen. Man kan vara böjd att tro att denna destruktiva utveckling är typisk för det samhällssystem som har den ekonomiska vinsten som drivkraft, men

liknande problem finns i dagens socialistiska länder.

Håller samhället på att dehumaniseras?

Ja, vi kan finna en rad exempel på det. Ett är kommunreformen, då man flyttade upp besluten till en högre nivå. Till vems glädje? För att rationalisera och få bättre underlag för service, sades det. Ett annat exempel är datorns intåg i administrationen. Skälet är återigen rationaliseringsvinster. Många har redan slagit sin panna blodig för att få vanliga data-misstag tillrättalagda. Försöker man påskynda behandlingen av något ärende, blir svaret ofta: "Det är omöjligt, för det går på data."

Kan utvecklingen ändras?

Ja, men för det fordras en genomgripande förändring av hela samhällssystemet. Det fordras en medvetenhet om nödvändigheten att samhället befinner sig i balans med naturen. Och denna medvetenhet blir mer och mer spridd. Miljörörelsen har lämnat det stadium då man ägnade sig åt att plocka papper i diken — man har förstått att problemen är djupare än så. Samtidigt fordras en medvetenhet om global solidaritet — att en jämnare fördelning av resurserna mellan världens länder är nödvändig.

Vad är "basbehov", "skälig konsumtion"?

Man kan tala om människans basbehov — fysiska, sociala och psykologiska — men att fastställa mängden av det ena eller det andra är mycket svårt. I västvärlden har flertalet av de fysiska kraven tillgodosetts till övermått, medan de sociala har blivit klart underförsörjda, t. ex. behoven av gemenskap, medbestämmanderätt, "vård" av olika slag. "Prylsamlandet" tillgodoser ej legitima behov. De fysiska behoven är i stort sett lika över hela världen, men den faktiska situationen är som vi alla vet en orimlig snedhet i fördelningen av mat, kläder, sjukvård etc.

Det vanliga sättet att mäta levnadsstandard med bruttonationalprodukt per invånare ger inte någon bra bild av den verkliga levnadsstandarden.

Krockar jag med min bil på vägen till arbetet, ger jag ett icke föraktligt bidrag till BNP, men inte blir jag särskilt lycklig för det. BNP är summan av alla den privata och den offentliga sektorns utgifter för varor och tjänster plus investeringsutgifter. Det kan vara en utmärkt ekonomisk indikator, men man skall observera vad den inte är. BNP är inte ett mått på *ett folks eller en nations frihet* eller på *livskvaliteten*. Inte heller mäter den *uttömningen av naturtillgångarna* eller *stabiliteten hos omgivande ekosystem* etc.

Det industrialiserade samhället lever med en enorm och ständigt ökande resurskredit till naturtillgångarna. Vår kollektiva skuld är för länge sedan förfallen till betalning, men vi påstår oss vara insolventa för betalning. Råvarukällorna har börjat sina, och vårt samhälle hotas av bankrutt.

Hur är våra transporter?

Mobiliteten — förmågan till förflyttning — anses vara av stort värde, och den har kunnat bibehållas tack vare tillgången på billig olja i myckenhet. Om kraven på transporter fortsätter att öka på samma sätt som hittills, kommer vi inom tjugo år att ha förbrukat världens olja enbart för det ändamålet.

Kravet på transporter har uppstått ur en historisk situation som aldrig kommer tillbaka. Nu måste vi ställa frågan: varför tycks vi behöva så mycket transporter? Vad är det i vårt produktionsmönster, konsumtionsmönster, befolkningsfördelningen etc., som gör att transportkravet är så stort och ständigt växande?

I vårt produktionsmönster, där tyngdpunkten ligger på massproduktion och automatisering, tenderar produkterna att belastas av höga transport- och tullkostnader, och det tycks vara "ekonomiskt" att låta produkterna översvämma marknader belägna långt från produktionsorten. Mycket stora produktionsenheter är beroende av långväga transporter för att kunna överleva. Ekonomen påstår att detta kommer konsumenten till godo, eftersom urvalet blir större. Men de nämner inte att koncentrationen av produktion och försäljning till stora plat-

ser ger människorna mindre möjligheter att välja bostadsort och undvika buller och förorenad luft. I alla händelser står det klart att denna produktionsform är beroende av tillgång på billiga drivmedel.

I ett framtida resurssnålt samhälle måste produktion och konsumtion komma så nära varandra som möjligt. Utmärkta transportmedel som järnvägar och fartyg bör bilda stommen i kommunikationsnätet. Större delen av gods- och persontrafiken bör bli befördrad över järnvägen. Landsvägstrafiken finns fortfarande kvar men i avsevärt reducerad omfattning. Ytterligare ett regionalt trafikmedel kan bli aktuellt i en inte alltför avlägsen framtid, nämligen luftskepp. Bakom det ställningstagandet ligger att den nuvarande flygtrafiken, med principen tyngre än luft, kommer att bli alltför resurskrävande och kostsam. Luftskeppen har ringa bränsleförbrukning kombinerad med utomordentligt hög flexibilitet.

Ett samhälle i jämvikt, vad innebär det?

Ett samhälle i jämvikt fungerar som en del av naturen — utan att förbruka de oförnybara resurserna.

Man måste här göra klart för sig naturens grundläggande principer, nämligen att materian såväl som energin är oförstörbara komponenter i ekosystemet. Materian ingår i ett kretslopp där "kasserad" materia småningom åter blir tillgänglig för förbrukning. Vattnet cirkulerar genom det hydrologiska kretsloppet nederbörd—avdunstning ganska snabbt. Andra råvaror förnyas först efter så lång tid att det ur mänskligt perspektiv är ointressant att betrakta dem ur den synpunkten — det gäller bl. a. olja och metaller.

Energin beskriver ett flöde med alltmör avtagande kvalitet för varje steg i dess användning. Kvaliteten kan höjas, men med stora förluster i kvantitet som följd. Endast solen kan ses som en ouslinlig källa ur mänsklig synpunkt. Energiformer som ej har solen som utgångspunkt är jordvärme och kärnenergi. Med den bakgrunden är det självklart att man skall använda material på ett sådant sätt att kretsloppet blir snävt, dvs. materialet åter snabbt blir tillgängligt för användning. Exempel på detta kan vara tillvaratagande av metallskrot samt återförande av de i avloppet ingående näringsämnena till jorden.

Energin bör tillvaratas så nära källan som möjligt, dvs. i form av direkt solenergi och vindkraft. Ett samhälle byggt på dessa principer kan sä-

gas vara i balans — om det hela tiden har "konstanta reserver".

Är ett samhälle i jämvikt stillastående i utvecklingshänseende?

Nej. Människan skaffar sig ständigt mer kunskap om sin omgivning och kan inom det ekologiska system där hon lever utveckla en allt högre livskvalitet.

Ger jämviktssamhället större möjligheter till självförverkligande?

Sannolikt kommer ett sådant icke-exploaterande samhälle att bli en bättre grund för självförverkligande, eftersom det genom sin nödvändiga centralisering ger människorna större inflytande. Människan är då inte längre en maktlös kugge i ett komplicerat maskineri.

Hur kommer det nya samhället att se ut?

Man kan räkna med att människor som lever i ett samhälle byggt på samverkan inom naturens ramar kommer att utveckla kollektiva boendeformer. Samtidigt kommer bostäderna mer än i dag att kopplas till arbetsplatser och boendeservice. Man kommer i stort sett att bo där man arbetar. Varje bostad kommer att ingå i en grupp om 10—20 hushåll, som har vissa gemensamma anordningar, t. ex. matproduktion. Det kommer att bildas enheter som är i hög grad självförsörjande.

Vi vet vilket näringsbehov varje individ har. Vi vet också hur stor avkastningen är per ha odlad mark. Detta ger oss en enkel regel vid planeringen — varje person tillmäts så mycket yta som går åt för produktion av det livsmedel han behöver; på det sättet bestäms storleken av varje självbärande enhet, dvs. varje ort. Om den yta som en ort brukar är för liten, måste avsikten vara att importera en del av näringsbehovet från annan ort, vilken då måste producera ett överskott av livsmedel.

Mat blir basprodukten för varje självbärande enhet över hela jorden. Till varje enhet hör ett omland som omräknat blir 0,2—0,4 ha per person. Till arbetet på varje plats hör nödvändig förädling, förpackning, lagring och distribution.

Strävan i framtidens samhälle måste vara att inom den självbärande enheten upprätthålla försörjningen. Detta gör enheten mindre sårbar och mindre beroende av omvärlden.

Hur kan ett hus se ut i framtidens resurssnåla samhälle?

För att minska transporter används

i största utsträckning på platsen tillgängligt material, såsom lera, trä, sand, sten och kalk. Materialen skall också vara långlivade, hållbara, hanterliga och möjliga att återanvända. Framtagning, framställning och förädling görs med minsta möjliga energiuttag.

Byggnadstekniken är enkel med möjlighet för enskilda att delta i byggandet. Energikrävande maskinpark begränsas. Material ur resursfattiga källor undviks.

Husets stomme utförs i tunga, värmetröga material, tjocka ler- eller tegelmurar, sten eller dylikt, där inkommande dagsvärme lagras för natten. Via glasytor absorberas solvärme i värmeselektiva ytor och överförs till vattenfyllda rörslingor och distribueras i husets värmesystem. Husets söderfasad anpassas i ytan och lutningsvinkel efter solens infallsvinkel och intensitet. Husets yttermurar isoleras väl, värmeläckage undviks och muren mot norr bibehålls slutet med ett fåtal fönsteröppningar. Växthus mot söder ansluts mot övriga rum. Växthuseffekten ger några extra plusgrader och innehåller syreproducerande växter, vilka också mottar mull från multum och näringsrikt grävatten. Ventilation sker under dygnets varmare del.

Fria Arkitekturverkstaden i Lund

Sten Andersson, Staffan Bergraham, Tage Isaksson, Lars Persson, Krister Wiberg.

Lilla Fiskaregatan 8 A, 222 22 Lund.

"Skisser", Fria Arkitekturverkstadens idéblad, kostar 20 kr per år. Bankgiro: 624-5468.

VATTUMANNEN

Bokhandel och postorder

NY KATALOG 1975

med nya titlar från USA och England.

Order: tel. 08/10 69 15

Affär i Strindbergs Blå Tornet
Tegnérsgatan 43 A, Stockholm.

Meditation, yoga, astrologi, massage, akupunktur, makrobiotik, flygande tefat, skivor, affischer, rökelse.

Nu bättre och snabbare leveranser.

VATTUMANNEN

Box 45096

104 30 Stockholm

PHILIP KLASS OCH PASCAGOULA-HÄNDELSEN

I min bok "Flygande tefat" — vad säger vetenskapen? har jag ett kort — och tyvärr inte så välskrivet — avsnitt om idén att en del lysande UFOs är plasmabildningar. Där nämns också P. J. Klass. Denne man är elektroingenjör och redaktör i den högt ansedda tidskriften *Aviation Week & Space Technology*. Han är känd i UFO-kretsar som en ivrig skeptiker, en efterföljare till professor Menzel, vilken nu vid hög ålder tycks ha dragit sig ur spelet.

Philip Klass hävdar med stor beslutsamhet att många UFOs är naturliga atmosfäriska elektriska fenomen, bland annat klotblixtar och med dem besläktade plasmabildningar, som kan uppkomma efter urladdning från kraftledning. Sådan urladdning kan äga rum när det blir onormalt hög spänning på vissa ställen av ledningarna. — Att strömbavbrott kan sammanfalla i tiden med UFO-observationer beror, enligt Klass, inte på att UFOs skulle orsaka strömbavbrotten (genom att t.ex. ta ström från nätet, som en del ufologer antagit) utan tvärtom på att de elektriska felen ger upphov till UFO-fenomen.

I sin uppmärksammade bok *UFOs Explained* granskar Klass behandlingen av det s.k. Pascagoula-fallet i Mississippi 1973 (kort redogörelse i min bok sidan 80) där två fiskare berättade att de tagits ombord på ett rymdskepp av tre egendomliga varelser och blivit undersökta. Fallet blev mycket uppmärksammat i USA och även i andra länder.

Det var framför allt Charles Hickson, 42, som berättade för massmedia om den fantastiska upplevelsen. Hans kamrat Calvin Parker, 19, hade svimmat redan vid händelsernas början och inte vaknat upp förrän allt var över.

Klass anmärker på att Hickson har gett varierande uppgifter om farkostens storlek samt om den exakta tidpunkten för händelserna. I en av de första redogörelserna var farkosten 8—10 fot bred och 8 fot hög; i en annan redogörelse 16—18 fot lång. Men vid ett senare tillfälle uppgav Hickson att den var omkring 20 fot lång, och slutligen sa han att den var 20—

30 fot lång. (1 fot = 3,05 dm.) De första tidsuppgifterna var att händelserna ägt rum vid 7-tiden på kvällen, men senare sa Hickson att det var mellan 8 och 9 som det hände och vid ett annat tillfälle att det hade skett vid 9-tiden.

Till detta kan väl sägas att eftersom Hicksons första påståenden om storleken måste vara i underkant — om det rör sig om en verklig händelse — är det inte överraskande att uppgifterna sedan korrigerades "uppåt". De skilda tidsuppgifterna skall man kanske inte heller se alltför allvarligt på. En "vanlig människa" som en fiskare kanske inte har samma sinne för värdet av exakta uppgifter som en vetenskapsman har — eller också kanske Hickson vid närmare eftertanke fann anledning att korrigera vad han först sagt. Hickson var enligt uppgift också mycket skrämmd, när han först berättade om upplevelsen, vilket givetvis kan ha inverkat på hans relatering.

Hickson berättar att de tre varelserna "flöt" fram mot honom och Parker. Två av dem grep tag i honom, och den tredje tog hand om unge Parker. Sedan "flöt" båda männen in i farkosten genom en dörr som inte öppnades så som dörrar öppnas — utan med ens bara fanns där en öppning. Hickson fördes in i ett intensivt upplyst rum, och Parker togs in i ett annat rum. Hickson "leviterades" i horisontalläge medan ett stort, runt föremål flöt fram och tillbaka över honom, som om det gjordes en fysisk undersökning av hans kropp. Under tiden tycktes Hickson vara fullständigt paralyserad med undantag av att han kunde röra ögonen.

Varelserna var ungefär 5 fot höga, saknade hals och hade grå, rynkig hud som elefanter. De hade långa armar och hummerliknande klor till händer. I stället för öron och näsa fanns små utskjutande koner. Nedanför näsan var en mun som Hickson först beskrev som ett "hål" och sedan som en "skåra". En gång sa Hickson att varelserna hade skåror där ögonen skulle vara, men vid ett annat tillfälle uppgav han att han inte sett några ögon. Om varelsernas tal gav Hickson också litet varierande upp-

lysningar. Först sa han att han inte hört något tal, sedan att han märkt ett mumlande.

Händelserna skall ha ägt rum några hundra meter från highway 90, men ingen bilist rapporterade iakttagelse av UFO, fastän en lysande farkost som svävat några fot över marken borde ha varit lätt synlig från vägen.

Enligt massmediauppgifter skall Hickson av sin arbetsgivare ha bedömts som en bra arbetare, men Klass meddelar att han blivit avskedad från sin förra anställning på grund av olämpligt uppträdande som förman samt att han gjort konkurs.

Klass skriver att vad som skiljer detta fall från andra liknande är att ett av vittnena testades med lögn-detektor och klarade provet. Den undersökning som Klass gjorde ledde honom emellertid till bedömningen att lögn-detektoroperatören var oskicklig. Han hade visserligen utbildning i en skola med gott anseende men mindre än ett års praktisk erfarenhet och saknade certifikat. (I hans hemstat Louisiana fordras inte certifikat.) De frågor som Klass ställde till operatören samt dennes bandinspelade svar visades för en erkänd expert på lögn-detektorer, vilken ansåg att operatören inte kunde ha vetat om vittnet Hickson talade sanning eller ej.

Att Charles Hickson klarade lögn-detektorprovet var således, enligt Phil Klass, betydelselöst. Men Klass säger också att om Hickson skulle gå igenom prov med kompetent testare och klara detta, så skulle det inte ha så stor betydelse, eftersom det finns osannfärdiga personer som kan klara test med lögn-detektor! Klass inställning tycks alltså vara att om vittnet inte klarar provet, så är han sannolikt en lögnare, men om han klarar det, så kan han vara en lögnare i alla fall!

Philip Klass omtalar att strax efter Pascagoula-händelsen påstod en taxiförare att han träffat på en varelse med klor, vilken liknade de varelser som Hickson och Parker hade rapporterat. Denne man testades med lögn-detektor, men klarade inte provet och erkände sedan att han hittat på allsammans.

Klass tror inte på utomjordiska

rymdfarkoster. Han har tagit klar ställning, och hans verksamhet på UFO-området syftar till att visa att UFOs inte är främmande farkoster. Han är säker på att Pascagoula-fallet är en bluff, och han säger att vad han känner till så har aldrig tidigare någon person som påstår sig ha mött varelser och genomgått test med lögn-detektor klarat provet.

Professorerna James A. Harder, tekniker, och J. Allen Hynek, astronom, som undersökte Pascagoula-händelsen, kom till annat resultat än Klass. Harder sa: "Det var definitivt någonting här som inte var jordiskt... Varifrån de kommer och varför de är här kan man bara gissa, men det är sant, utom allt rimligt tvivel, att de är här." Hynek drog följande litet mer försiktiga slutsats: "Jag tvivlar inte på att dessa två män har haft en mycket skrämmande upplevelse." (Det är samma intryck som man har av t.ex. det finska Imjärvfallet och fallet med de båda indianerna, som jag relaterar i min bok, samt flera andra fall: vittnena har varit med om något skrämmande.)

Philip Klass har skrivit två böcker om UFOs, nämligen *UFOs Identified* (1968) och *UFOs Explained* (Random House 1974).

SM

Indiska gurus i väst

Den australiska tidningen *Nation Review* har enligt tidskriften *Fate* undersökt hur hinduer förhåller sig till det faktum att en del indiska gurus förlägger sin verksamhet till västerlandet och får stora anhängarskaror där. Reportern omtalar att indierna ser på detta med blandade känslor. Indierna är naturligtvis stolta över utlandets intresse för hans religion men också besvårad över att sådana i Indien relativt litet kända rörelser som International Society for Krishna Consciousness och Divine Light Mission i väst räknas som representativa för Indiens andliga liv. Båda de nämnda rörelserna har fått stor spridning i väst men är föga kända i Indien.

I Indien finns ett stort antal sadhus och heliga män. Fate uppger siffran fem miljoner. Varje by har sin babaji, och de flesta religiöst intresserade indier hyllar någon levande person som de betraktar som Gud inkarnerad. Dessa är familjegurus, kastgurus eller personliga gu-

UR RECENSIONER:

"... en verkligt bra grundläggande presentation av några olika aspekter på problemkomplexet."

Anders Liljegren i Nyhetsblad från Arbetsgruppen för ufologi

"Författarens redogörelse för UFO:s är hållen i en lugn och nästan ödmjuk ton. Den utgör ett välgörande inslag i en debatt som ofta snedvridits av kategoriska påståenden."

Tord Hall i Svenska Dagbladet

"Sven Magnussons bok berättar initierat och bitvis fascinerande, bitvis irriterande godtroget, om folk som sett tefat här och var på jorden..."

Bo Lundin i GT

"... en balanserad inlaga, som inte propagerar för någondera sidan. Han låter rentav läsaren själv få ta ställning — och det är sällsynt i den inflammerade tefatsdebatten!"

Ulf R. Johansson i Kvällsposten

"Svagheter i Condonrapporten belyses obarmhärtigt. Bland det bästa i boken är kapitlet om astronomiprofessorn J. Allen Hynek, dels Magnussons egen intervju, dels sammanfattningen av viktiga punkter i Hyneks bok..."

Bertil Nilsson i GICOFF-information

Sven Magnusson:

"FLYGANDE TEFAT"... VAD SÄGER VETENSKAPEN?

Ca-pris 45: — inkl. moms.

I bokhandeln eller direkt från

Zindermans förlag

Box 310, 401 25 Göteborg 1. Tel. 031-13 78 32

rus. En Swami Chinmayananda, som är chef för en akademi för andlig undervisning i Bombay, fördömer att någon av dessa fem miljoner gurus och heliga män beger sig till väst. Han citeras av *Fate*: "Allt de behöver göra är att komma via Japan eller Indien, så är det österlandet. Det kunde vara en fiskare som kom... ändå är han välkommen, en yogi eller guru."

★

UFO-INFORMATION är en tidskrift för flygande tefats-problemet. Den är organ för UFO-Sverige, som är "en idell samarbetsorganisation för UFO-intresserade". Man försöker visa att flygande tefat existerar som något annat än väderballonger, molntappar, bluff etc., att de troligen är utomjordiska till sitt ursprung; och man vill att myndigheter och forskare i alla länder skall ta itu med saken. Ur kvalitetssynpunkt är innehållet "blandat", men layout och språklig redigering bra. Adress: Box 311, 591 03 Motala 3.

GICOFF-INFORMATION kommer från Göteborgs Informations Center för Oidentifierade Flygande Föremål, och ägnar sig alltså åt flygande tefat. GICOFF är en seriös grupp forskaramatörer, utanför riksorganisationen UFO-Sverige, som försöker reda ut UFO-problematiken och försöker finna "naturliga" förklaringar till skilda fall — och många gånger också hittar sådana. Men visst tror de att en del UFOs är farkoster från rymden.

Och om tefaten kommer från någon annan värld, eller andra världar, vilken stor händelse i mänsklighetens historia! Eller hur? Adressen till GICOFF är Stobéegatan 28 B, 416 53 Göteborg.

★

Utan Gräns är tidningsorgan för den spiritualistiska rörelsen i Sverige, vilken ger en religiös tolkning av så kallade mediala fenomen. Expeditionens adress: Knutsgatan 11, 722 14 Västerås.

I FUTUROLOGINS UTKANTER

"Vi måste avstå ledningen och rangen
åt mörka folk från fjärrbelägna
trakter,
som ännu ej ha brutit samman-
hangen
med urbegynnelse och skapar-
makter."

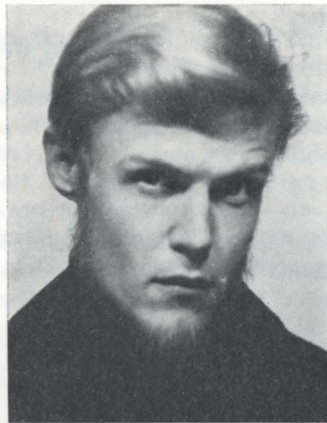
Bertil Malmberg

Det var i slutet av förra decenniet som futurologin, framtidsforskningen, drabbade oss med full kraft. Till en början kryllade den nya vetenskapen av glada optimister: man minns Herman Kahns och Anthony Wieners förutsägelser med ett stänk av vemod. Men så tog sig någon före att i salig Malthus' efterföljd räkna ut hur många vi skulle bli att uppleva den nya guldåldern. Beräkningarna visade en tendens att pendla mellan obehagliga ytterligheter: noll och tio/tolv miljarder! Och sedan blev pessimisterna allt talrikare...

När man nu uppsöker de bibliotekshyllor där den futurologiska litteraturen förvaras, riskerar man därför snart hamna i en närmast kaotisk situation. Där finns Gerholmar och Ehrensvärdar, framtidsoptimister och domedagsprofeter! Och naturligtvis är de framstående experter allesammans, både optimisterna och pessimisterna. Och naturligtvis är deras böcker vetenskapliga — sedan må de vara hur motsägande som helst sinsemellan.

När en människa sålunda befinner sig i den frustrerande situationen att hennes auktoriteter säger både "ja" och "nej" och "jaså", så finns det enligt populära läroböcker i psykologi en viss risk för att människan ifråga betar sig irrationellt — så att hon kanske rentav söker "mindervärdiga substitut" för sina förlorade auktoriteter. På detta sätt förklarar psykologer och sociologer uppkomsten av många vidskepliga föreställningar.

Då jag själv för några veckor sedan befann mig i exakt den situation som ovan har beskrivits — där jag alltså enligt tillgänglig psykologisk expertis löpte risk bli vidskeplig, beslöt jag att bli det och rusade till första bästa bokhandel för att inköpa så mycket ockult "framtidslitteratur" som jag kunde komma över.

Artikelförfattaren

— Jag vill veta vad som ska hända i framtiden, sa jag till biträdet. Alltså fram med de böcker om sibyllor och orakel som ni har! Det måste ju finnas massor: Nostradamus, Cheiro, Pendragon, Jeane Dixon och hela bunten...

— Du kastar bara bort dina pengar, invände en söt flicka som åhört min beställning. Jorden kommer att gå under i år!

Och då bestörtning antagligen speglades i mitt ansikte, skyndade hon sig att tillägga:

— Eller möjligen nästa år...

Och så gav hon mig ett exemplar av tidskriften Vaktornet.

Två profeter

Jag fann snart att den ockulta spådomslitteraturen huvudsakligen är engelskspråkig (oftast med tryckort i USA), medan vi här i Sverige är ovanligt förskonade från den typen av böcker. Och tråkigt nog för den som, besviken över den vetenskapliga futurologins förvirring, söker en klar och entydig bild av det kommande, finns det även bland ockultisterna olika skolor med tydligen helt skilda, t. o. m. rivaliserande uppfattningar om vad som skall hända i framtiden. De två kanske närmsta skolorna leder sitt ursprung från klärvoajanten Edgar Cayce (1877—1945) och den franske renässansmystikern Nostradamus (1503—66).

Enligt Cayce kommer vår närmaste

framtid att domineras av väldiga katastrofiska förändringar i jordskorpan; jorden kommer att bäva, öar och halva kontinenter kommer att sjunka i havet, och andra öar (t. ex. Atlantis) kommer att återuppstå.

Nostradamisterna däremot är inte speciellt intresserade av jordbävningar; de upphåller sig företrädesvis vid det apokalyptiska krig som de tror kommer att utkämpas mellan occident och orient någon gång under nästa århundrade, och under vilket Europa skall förhärjas av en barbarstorm värre än någonsin under Attilas och hunnernas dagar.

Nästan alla spåmän eller ockulta populärförfattare låter sina framtidsvärldar inspireras av Cayce eller Nostradamus. Men ofta lyckas de på ett underfundigt sätt fläta samman världarna så att Cayce och Nostradamus bringas att komplettera varandra i en än mer fruktansvärd, ödesdiger och bloddrypande symfoni än någon av dem var för sig kunnat uttänka.

Nostradamus historiefilosofi

Medan Cayce är den genuint "ockulte" spåmannen, tycks Nostradamus vara "vetenskapsteoretikern". Uttalandet kan förefalla besynnerligt, men jag skall strax förklara vad jag menar.

Hemligheten bakom Nostradamus profetior klarades redan på 1700-talet av det sachsiska hovrådet Johann Christoph Adelung i sin *Geschichte der menschlichen Torheit* (1787). Adelung visade att "Nostradamus under inflytande av vad han läst om de antika orakelspråkens dunkelhet bemödat sig om att ge sina spådomar en sådan språklig form, att de kan tolkas på ungefär vilket sätt som helst."*) Men för den sakens skull behöver man inte tro att det varit fråga om medvetet bedrägeri. Snarare är det fråga om historiefilosofi: "...han (Nostradamus) skulle fullt och fast ha trott på den zoroastriska, även senjudiska läran om alla tings periodiska återkomst, varför han ansåg sig förutsäga framtiden genom att detaljerat skildra kurios och gräsligheter i sin egen tid."*) På sätt och vis var han kanske futurolog.

Som väl de flesta vet finns Nostradamus profetior samlade i något mer än tusen versifierade strofer, alla blandade utan något inbördes kronologiskt sammanhang. Till alla sanna nostradamisters fasa plockade Adelung ut ett stort antal strofer som han ansåg syfta på tilldragelser långt före 1500-talet eller i siarens egen samtid. Och hans tolkningar är minst lika texttroga som de profetens lärjungar själva har presterat. Men att stroferna kan tolkas litet hur som helst (även om man ibland får göra våld på texten) bevisas främst av att stroferna faktiskt har tolkats litet hur som helst av nostradamisterna själva. J. A. de Chavigny, Nostradamus samtida, lyckades t. ex. få inte mindre än 276 strofer att ha slagit in under tiden 1555—89; på 1800-talet fann åtskilliga hundra strofer sin perfekta tillämpning på franska revolutionen och napoleonskrigen, o. s. v. Och inte många av dessa tolkningar har funnit nåd i senare nostradamisters ögon. Den utan jämförelse främste av alla nostradamister, svensken Gustaf Gustafsson, har funnit 141 strofer syftande på det första och andra världskriget och totalt 223 strofer behandlande 1900-talet. Allt eftersom tiden går och dessa händelser sjunker undan i folks medvetanden, kommer förmodligen åtskilliga av dessa strofer att finna nya och "bättre" tillämpningar på händelser som i framtiden kommer att te sig mer aktuella.

Som avslutning ger vi här ett exempel på en Adelungsk tolkning. Det är strof V:19 i Ohlmarks översättning.

"Stor kung av guld, vilken har brons som stöd,
börjar som yngling krig
och bryter pakten.
Ett folk skall gråta för anförarns död,
barbarens blod har jorden täckt i trakten."

Gustafsson menar att strofen syftar på "guldkonungen" Gustav II Adolf, som med sina lätta bronskanoner som 40-årig yngling bröt pakten och började krig med Tyskland, för att slutligen falla vid Lützen. Att han kallas "barbar" är helt i sin ordning: Nostradamus var ju katolik. — Men Adelung tänker i stället att Nostradamus åsyftar Teoderik den store som på Hadrianusmausoleets krön lät resa sin staty i guld (med kärna av brons). År 488 bröt han vid 28 års ålder freden med barbakungen Odovakar ("anförarn"), vilken stupade och bitert sörjdes av sitt folk. — Ja, det skulle säkert gå att ge hundratals exempel på Nostradamusstrofer som

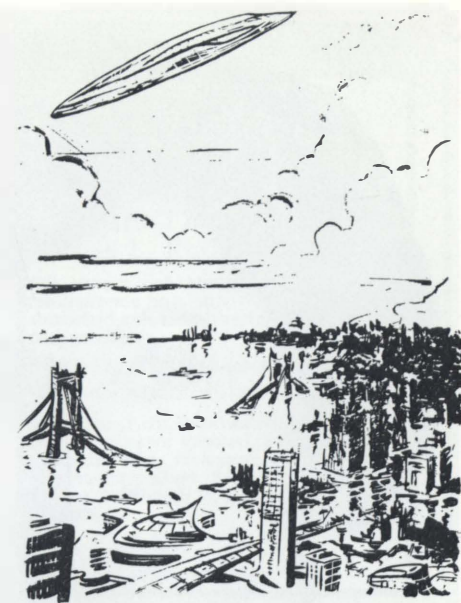
"slagit in" både en och flera gånger såväl före som efter siarens tid, men vi får här nöja oss med detta exempel.

Barbarinvasionen

Resultatet av den franska siarens historiefilosofi har för hans uttolkare blivit en formidabel apokalyps. Nostradamus trodde ju, som sagt, att historien ständigt återupprepar sig och att man därför genom att beskriva det förflutna också kan förutsäga framtiden. Men för honom låg det nära till hands att sia om åtskilliga barbarinvasioner, strider mot hunner, mongoler, morer och araber — i mycket händelser som på siarens egen tid fanns i färskt minne. Men allteftersom tiden gått har barbarinvasionerna låtit vänta på sig. De övriga spådomarna har väl med tiden och med litet god vilja gått att placera; fantasi har ju aldrig trytits profetens anhängare. Men självfallet har inte ens den bästa fabuleringsförmåga i världen kunnat hjälpa exegeterna att placera spådomar, vilka klart och tydligt talar om arabiska eller mongoliska krigståg i hjärtat av Europa. Alla dessa "barbarinvasioner" har blivit över, och de har ständigt skjutits på framtiden. Numera är de väl också i stort sett de enda spådomar som är kvar; och läser man dem samman så tycks de forma sig till en mäktig "Untergang des Abendlandes" (västerlandets undergång). Allusionen är f. ö. slående. Oswald Spengler, som vid tiden för första världskriget skrev sitt stora verk med nämnda titel (*Der Untergang des Abendlandes*, 1918—22) och som också utgår från hypotesen att historien ständigt återupprepar sig, ansluter sig med sina teorier om de asiatiska folkens invasion och "den färgade världsrevolutionen" nära till nostradamismen. Men denna jämförelse måste naturligtvis tolkas vettigt. Att Spengler själv skulle ha varit influerad av Nostradamus är absurt. Däremot är det inte bara rimligt utan också troligt att de övertygade nostradamustolkarna gärna tagit Spenglers spekulationer som bekräftelse på deras egna idéer.

Cayce och framtiden

Ur ockult och psykologisk synpunkt är Edgar Cayce ett vida större problem än Nostradamus. Cayce var ett transmedium, som under sina "readings", transtal, påstod ha kunnat leta rätt på förlorade föremål men också ställa korrekt sjukdomsdiagnos för personer som han aldrig någonsin träffat. Under dessa transer hände det ibland att man ställde frågor om fram-

Så här kan Amerika tänkas se ut efter de krig och jordbävningar som Cayce förutspått. Illustrationen är hämtad ur en undergroundbok av Mei Ling, *World Prophecy II*, 1963. Över förödel-sen seglar ett cigarrformat rymdskepp.

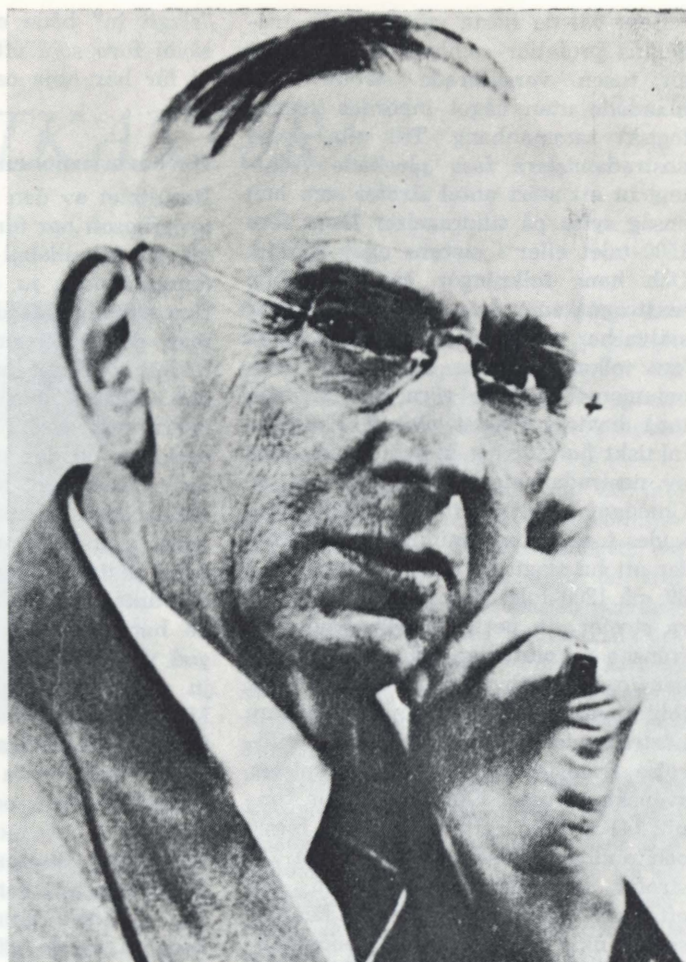
tiden, och man fick minst av allt uppmuntrande svar.

Någon gång under slutet av detta sekel kommer jordaxeln att tippa, får man veta, och jordklotet kommer att byta poler. Jordbävningar och fruktansvärda översvämningar blir naturligtvis följden. Hela norra Europa kommer att översvämmas. (Den beläste ockultisten kan med en rysning konstatera att denna spådom till en del överensstämmer med vad finnmärksprofeten Anton Johansson lär ha förutsagt.) Hela den nordamerikanska kontinenten kommer att brytas sönder och delas. Staten Kalifornien kommer att sjunka i havet och samma öde kommer att drabba Japan och den japanska övärlden. Och som en ringa kompensation kommer den gamla staten Atlantis att resa sig ur böljorna för att åter bli beboelig.

Eftersom Cayces profetior inte tycks vara produkten av någon genomtänkt filosofi, är det svårt att säga vad som kan ha inspirerat hans förutsägelser. En del av hans jordbävningsidéer tycks dock vara ockult allmängods som kan spåras tillbaka till de tidiga teosoferna. Men det är också ett faktum att under hans ungdoms- och första verksamhetsperiod inträffade ett stort antal jordbävningar med svåra förluster i människoliv. Och geologerna debatterade under denna tid vilt Wegeners kontinentalförskjutningslära, dvs. teorin att kontinenterna uppstått genom delning och långsamt håller på att flyta från varandra. Kanske, men bara kan-

Jeane Dixon

Edgar Cayce

ske, är detta en psykologisk förklaring till hans fixering vid geologiska kataklysmar? Till en del vilar Cayces idéer f.ö. på sund vetenskaplig grund. Det finns t.ex. stor risk för jordbävningar i San Francisco-området (något som Cayce flitigt förutspådde), och den japanska kontinentalsockeln håller faktiskt på att sjunka — även om den stora katastrofen förhoppningsvis låter vänta på sig ännu några miljoner år.

Men i USA har Cayce fått en enorm popularitet och en mångfald proselyter. För c:a tio år sedan utkom f.ö. i Staterna en lokal bästsäljare *The Last Days of California*, vilken preciserade Kaliforniens undergång till den 14 april 1969. Naturligtvis hände ingenting, men det "aktiebolag" som sålde boken tjänade massor med pengar, inte bara på boken utan på tomter i Klippiga Bergen som man sålt till troende Kalifornienbor som inte ville följa sin stat i undergången.

Den närmaste framtiden

Även om den här artikeln kanske redan är för lång vore den väl inte komplett utan en allmän resumé över

vad de ockulta framtidsforskarna tror att framtiden bär i sitt sköte. Jeane Dixon är en spåkvinna som vunnit stor ryktbarhet i USA, och då hennes bästsäljare *A Gift of Prophecy* även finns på svenska (Montgomery, R., Född med siargåva) torde hon inte vara okänd här i landet heller. Jag har roat mig med att ur en av hennes senaste böcker, *My Life and Prophecies* (spökskrivare: Rene Noorbergen) göra en liten sammanställning av hur framtiden skall te sig enligt denna sierska. Naturligtvis påstår hon att förutsägelseerna är hennes egna. Sådant påstår alla profeter. Men det är sällan sant. De plankar vilt av varandra. Det går m.a.o. lätt att spåra en tradition bland ockulta förutsägelser. Av ren elakhet har jag därför inom parentes lämnat några av källorna till Mrs. Dixons spådomar. De romerska siffrorna hänför sig till den amerikanske "nostradamusforskaren" H. C. Roberts tolkningar. Ur den mer samvetsgranna "nostradamusforskningens" synpunkt vore det väl ytterst pinsamt om dessa förutsägelser skulle visa sig slå in, för Roberts tolkningar grundar sig på 1672 års Londonupplä-

ga av Nostradamus spådomar, vilken inte anses vara särskilt tillförlitlig — och samma omdöme gäller f.ö. enligt auktoritativa europeiska nostradamister även H. C. Roberts själv. Men Roberts är nu en gång den främste nostradamisten i USA.

Alltnog: Så här skall framtiden te sig i korta huvuddrag, om man får tro vår tids kanske mest ryktbara orakel, Jeane Dixon:

1.) Perioden 1970—85. Stark sovjetisk imperialism mot söder, bl.a. Iran erövrar. (V:27)

2.) 1980-talets mitt. Krig mellan Sovjet och Kina, varvid USA kommer att ställa sig på Rysslands sida.

3.) 1985. En stor komet träffar jorden, och ung. samtidigt sker en stor jordbävning i Jerusalem. (Kanske avses Halleys komet, som enl. Roberts kommer att dyka upp 1985. II:43:62.) År 1985 inträffar också ett naturfenomen som skall bringa Sovjet på knä och omvända många till kristendomen. (Denna spådom framfördes första gången 1927 av palmisten Cheiro — greve Louis Hamon — i boken *World Predictions*.)

4.) 1999. Naturkatastrofer och krig!

(Mrs Dixon trodde tidigare att vi då skulle få "fred på jorden för alla människor med god vilja", men har nu — måhända under inflytande av Roberts ödesmättade tolkning av I:16 och X:72 — ändrat ståndpunkt. 1999 är f.ö. ett skickelsedigert år i ockulta kretsar: Cheiro förutser ett Harmagedon, Cayce tror att jorden skall kantra och byta poler, Stewart Robb förebådar en invasion från Mars... etc.)

5.) Odaterad. Japan vänder USA ryggen och lierar sig med Kina. (I:57)

6.) 2000. Barbarinvasionens inledning. Israel anfallas av mongoler och kineser, vilka dock besegras genom ett "gudomligt ingripande". (Israels ödesdrabbning är också förutsagd av Cheiro.)

7.) Tiden 2020—37. Barbarinvasionen eller en av dess faser. De färgade folken invaderar Europa. (Om detta handlar ett stort antal nostradamuscenturier. Tidsangivelsen är omdebatterad.)

8.) 2025. Norra Ryssland, Sverige, Finland, Norge och Danmark ockuperas av framryckande kinesiska arméer. (Spådomen måste vara inspirerad av Roberts anmärkningsvärt godtyckliga tolkning av I:49.)

9.) Tiden 2020—30. En falsk orientalisk lära splittrar kristendomen. (III:3, V:25)

10.) Men dessförinnan skall, redan i vårt sekel, den katolska kyrkan splittras och en påve bli mördad samt en annan bli svårt sårad under ett attentat — välkända påståenden inom den ockulta spådomslitteraturen. (Hos Nostradamus: III:65, IV:11, V:15:46:92, VI:12 och VIII:19.)

Förmodligen ger dessa tio punkter en ganska god bild av vad man inom stora ockultistgrupper allmänt väntar sig av den närmaste framtiden. Men fortfarande återstår en spådom att nämna; det är den intressantaste och viktigaste av dem alla: visionen om den kommande "världsfrälsaren". (Och egendomligt nog finns den varken hos Cayce eller Nostradamus.)

Världsfrälsare eller antikrist?

Den snabbhet med vilken somliga idéer stundom sprids kan vara högst förbluffande; som om det funnes någon platonisk idévärld där föreställningarna kunde lagras för att sedan samtidigt ta många hjärnor i besittning. Ibland känner man sig nästan frestad att misstänka klärvoajanta eller telepatiska krafter verksamhet, alltså något liknande de s.k. "korskorrespondenserna". Men förmodligen finns det en mångfald dunkla, fast även i konventionell mening naturlagsenliga, förbindelsevägar esoteriker

och ockultister emellan, t.ex. stencilerade skrifter utan någon större spridning utåt, och så kan det för en yttre iakttagare förefalla som om idéerna dykt upp mycket plötsligt.

En dylik föreställning, som påstås ha spontant manifesterat sig för åtskilliga medier runt om i världen, är tron att en ny kosmisk tidsålder är i annalkande ("vattumannens era"), och att en "Messias" därför blivit född för att föra det gamla evangeliet till förnyelse. Det finns i USA en liten krets initierade, som säger sig på skilda vägar och *alldeles oberoende av varandra* ha blivit varslade om denne märklige mans tillkomst. (Här i landet säger sig bland andra uppsalamediet Astrid Gilmark ha fått budskap med liknande innehåll.) Jag vet inte vem som invigdes först i hemligheten, kanske var det Jeane Dixon, hon har i alla fall gjort mest för budskapets spridning. Hon tror att "världsfrälsaren" blivit född i Egypten måndagen den 5 februari år 1962, och att han är av farao Echnatons stam. (— Datum för hans tillämnade födelse är f.ö. inte valt av en slump. Det var den dagen som sex planeter radade upp sig på en rät linje med solen i en mycket sällsynt konstellation och som Indiens astrologer drabbades av panik därför att de trodde att jorden skulle gå under.)

Mrs. Dixon trodde tidigare att denne "Messiasgestalt" fram till år 1999 skulle ha enat alla rivaliserande kyrkor och religioner — men hon har nu, dessvärre, ändrat mening. Tråkigt nog anser hon inte längre att "världsfrälsaren" är någon världsfrälsare, utan tror honom i stället vara — *Antikrist!* Och till yttermera visso säger hon sig vara mycket säker på sin sak.

Jag vet inte om de övriga invigda har något att tillägga — Astrid Gilmark kanske kan svara om hon läser det här — men nog verkar det som saken tagit en sorglig vändning.

*) Citerat efter Ohlmarks Å, *Nostradamus profetior*, Sthlm, 1960, sid. 30.

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tilsendt for 35 svenske kr. Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj, Danmark

FINN SINNESFRID OCH FÖRSTÅELSE

DIANETIK:
Den moderna vetenskapen om
MENTAL HÄLSA
av L. Ron Hubbard

För sökare och andligen medvetna. En fascinerande bok, som visar dig vägen till sinnesfrid och sann förståelse av livet i alla dess yttningar.

KÖP DEN, LÄS DEN och ANVÄND DEN!
465 sidor, 15x22 cm, inbunden, kr. 50:-

Köp den i din bokhandel eller beställ den, utan extra kostnad, per check eller postgiro från förläggaren: AOSH DK Publications, Dept. SK, Jernbanegade 6, 1608 Köpenhamn V, Danmark. (Postgiro 208844.)

Copyright © 1975 av L. Ron Hubbard.
EFTERTRYCK FÖRBJUDES.
Dianetics® är ett registrerat namn.

FVA

Ett av de obligatoriska ämnena på grundskolans högstadium är fritt valt arbete (FVA).

Syftet med FVA är bl.a. att inom skolans ram bidra till elevernas utveckling av specialintressen, personlighet och självständighet.

Den aktivitet eleven sysslat med antecknas i betyget.

Eleverna har stor frihet att välja vad de vill göra.

Vad för utbud kan nu finnas i skolorna? Låt oss ta Järfälla kommun, norr om Stockholm, som exempel. Där handhas FVA av det kommunala fritidskontoret. För det kommande läsåret, alltså år 1975/76, har Skolstyrelsen och Fritidsnämnden gemensamt utgivit en 23-sidig broschyr med titeln FVA. I den ges alla behövliga anvisningar och 138 förslag på aktiviteter. 36 av dessa har med sport och gymnastik att göra, t.ex. handboll och tennis, 7 med dans, t.ex. folkdans, 12 med konst och heminredning, t.ex. porslinsmålning.

De flesta förslagen kan betecknas som udda, d.v.s. inte tillhörande någon grupp. Tag t.ex. förslag 101, som är schack, och förslag 134 som är mötesteknik.

Förslag 99 tycker jag är särskilt intressant. Det är nämligen parapsykologi. Nästa läsår är det således möjligt att vi får våra första grundskoleelever som läser parapsykologi och sedan får det antecknat i betyget. För tio år sedan trodde väl ingen att något sådant skulle bli möjligt i mitten av sjuttioalet.

Katarina Ed

Den så kallade mediumistiska kirurgin togs upp till belysning och diskussion i ett Kvällsöppet-program i TV för några månader sedan — den kallades där healing — och programmet har gett upphov till diverse, mer eller mindre väl grundade, kommentarer. Sökaren har under årens lopp haft åtskilliga artiklar om detta fenomen — ibland med bilder. Just nu har vi inget nytt material, men vi kan upprepa en del av vad vi tidigare har skrivit.

Den kände amerikanske parapsykologen professor Ian Stevenson är en av de forskare som studerat mediumistiska kirurger i arbete. Han kunde undersöka en del av de föremål som påstods ha opererats bort på patienter. Två "njurstenar" visade sig vara vanliga stenar, som man kan påträffa på en väg eller ett fält. Trots detta var Stevenson öppen för möjligheten att äkta paranormala fenomen förekommer hos psykiska kirurger.

Dr Andrija Puharich — känd för sin bok om Uri Geller — studerade för flera år sedan den mediumistiske kirurgen José Arigo i Brasilien och kom till resultatet att denne utförde äkta psykiska operationer. Puharich fick själv en tumör på en arm bortopererad.

Den tyska tidningen Stern ansåg sig för ett par år sedan ha avslöjat den kände helaren Tony Agpaoa på Filippinerna. Tidningen upplyste att röda fläckar, som en patient fått på en klänning under en operation, sedan undersöktes i ett laboratorium, varvid det visade sig att det inte var blod. Det gjordes också en röntgenundersökning av en patient på vilken Agpaoa sa sig ha opererat bort en gallsten: stenen fanns fortfarande kvar. En brockoperation förändrade ingenting i tillståndet hos en sjuk.

Med Stern följde en läkare och invärtesspecialist Peter Wartenberg. Under en operation försökte han känna i ett öppet sår på en patient som opererades för en tumör i livmodern, men Tony Agpaoa stötte häftigt bort hans händer. Doktorn sa: "Allt jag kunde känna var

någonting liknande en livlös plastfolie. Jag kunde inte märka några kanter av ett operationssår. Där fanns ingen öppning alls. Om det hade varit en öppning på buken, skulle jag åtminstone ha kunnat se några av de inre organen." Doktor Wartenberg undersökte sedan patienten och kunde konstatera att tumörerna i livmodern fanns kvar, vilket senare bekräftades av en gynecolog i Tyskland.

Det finns en rad avslöjanden i den här stilen, och många människor tror därför att saken är klar och att den mediumistiska kirurgin är en bluff. Men det är inte så enkelt. Stern skriver t. ex. om en dam som hade en dålig tand i underkäken. Doktor Wartenberg sa att hon måste gå till en tandläkare och få den utdragen. Men Agpaoa stack in två fingrar i hennes mun och drog ögonblickligen ut tanden. I en artikel i Sökaren berättade Björn Kläppe om en liknande sak: "Jag såg Tony Agpaoa med bara fingrarna och utan bedövning dra ut en kindtand ur käken på en person — och det var en ordentlig rot på tanden."

Det förefaller alltså som om det finns en märklig förmåga hos Tony Agpaoa — och förmodligen även hos andra psykiska kirurger. Det är troligt — eller åtminstone möjligt — att den psykiska kirurgin är ett utomnormalt fenomen, fastän det inte har riktigt den innebörd som medierna och deras anhängare själva tror. Vad beträffar det svenska TV-programmet, är det anmärkningsvärt att kameran inte direkt kunde avslöja operationerna som bluff. Visserligen såg man aldrig att kirurgen verkligen gick in i kroppen på patienten, men man såg inte heller att de bortopererade föremålen kom dit på oärligt sätt. Om det var bluff, så var det onekligen mycket skickligt att kunna utföra bedrägeriet införa den närgångna filmkameran.

En svensk, civilingenjören Leif Olsson, som besökt Tony Agpaoa, sa till Sökaren för några år sedan att om den mediumistiska kirurgin inte är äkta, så måste Tony vara

en oerhört skicklig illusionist. Olsson och hans kamrat, civilingenjören Björn Svedinger, kunde åse operationerna på bara en meters avstånd — och Tony opererade i kortärmad skjorta; det fanns inga långa ärmor där han kunde gömma föremål, som han sedan låtsades operera bort. Björn Svedinger opererades i ögat av Tony. En stålflisa hade skadat ögats lins och näthinna. Svedinger sa att han blivit mycket bättre i ögat efter operationen. Olsson och Svedinger trodde på Tony, men det gjorde inte Björn Kläppe, som nämndes ovan. Kläppe fotograferade flera operationer och sa bl. a. att man på färgbilderna kan se att "operationssären" inte har något djup. Inga inälvor syns utan bara liksom en röd hinna ovanpå huden.

Kritiker har påpekat att det inte syns någon sårkant vid dessa operationer. Detta är en ovidkommande anmärkning. Om operationerna är äkta, så utförs de med andlig kraft, varvid kroppen öppnas och sluts genom den andliga kraften och inte på samma sätt som vid vanlig kirurgi. Om psykisk kirurgi är äkta, blir det inga sårkanter.

Det är delade uppfattningar om den psykiska kirurgin bland kvalificerade bedömare, som studerat den. Så också bland sjuka. En del patienter sägs ha blivit bra eller bättre, men i många fall tycks ingen förbättring ha skett.

Man bör tills vidare undvika tvärsäkra påståenden men hoppas att vetenskapliga forskare skall få tillfälle att göra ordentliga undersökningar som kan ge kunskap om fenomenet. Men det är inget orimligt antagande att det är något utomnormalt som sker genom psykisk kraft, fastän det i allmänhet inte är fråga om verkliga operationer. Föremål som kirurgerna plockar upp kan mycket väl ha kommit dit på paranormalt sätt.

De av våra läsare som har egna erfarenheter av mediumistisk kirurgi eller tagit del av intressanta upplysningar därom, är välkomna att skriva eller ringa och berätta!

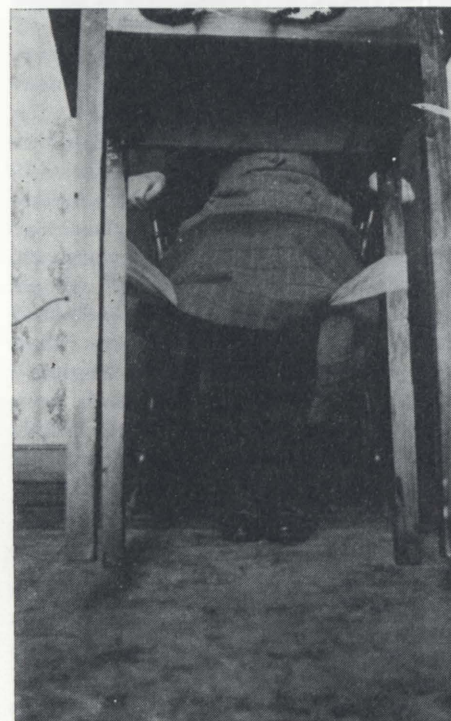
Kathleen Goligher var ett märkligt engelskt medium i början av seklet. Under hennes seanser förekom bl. a. "borddans": vad som antogs vara andar talade med hjälp av knackningar som bordet gjorde — och ibland lyfte den psykiska kraften bordet flera decimeter över golvet.

Fenomenen ägde rum i miss Golighers hemcirkel, som bestod av några medlemmar av familjen Goligher. De studerades bl. a. av dr William J. Crawford från Municipal Technical Institute i Belfast under åren 1914—1920. I tre böcker redogjorde han för sina erfarenheter: den första av dem heter "Reality of Psychic Phenomena" och utkom 1918.

Det är dr Crawford som tagit de bilder vi publicerar här. Vi har fått dem från tidningen Psychic News i London, som upplyser att den har ett 60-tal seansfotografier, tagna av dr Crawford, i sin ägo. Crawford tog varje "scen" med tre kameror och med hjälp av blix; ibland användes ytterligare en kamera för närbilder. Han fotograferade endast sedan "andarna" gett sitt tillstånd medelst knackningar av bordet.

Det som åstadkommer fenomenen är — enligt bilderna — s. k. ekto-plasma, en substans som utgår från mediet och griper tag i bordet.

Kate Golighers borddansseanser studerades av flera parapsykologiska forskare, bl. a. Whateley Carington, vilken drog slutsatsen att fenomenen inte kunde ges en naturlig förklaring. Vid några tillfällen försökte han med båda händerna pressa ned bordet, när det lyftes, men misslyckades. Carington rapporterade till det engelska sällskapet för psykisk forskning om sina erfarenheter från miss Golighers seanser. Han meddelade bl. a. att han vid flera tillfällen sett bordet lyfta sig minst 3 dm från golvet. Genom att böja sig ned och titta under bordet kunde han konstatera att mediet självt inte fick det att höja sig. "Jag kunde tydligt se hela hennes kropp ned till knäna... Jag skulle ofelbart ha upptäckt varje rörelse hos mediet. Jag kan intyga att hon satt absolut orörlig under hela den tid då bordet gjorde dessa kraftiga rörelser."

Vid ett tillfälle lyfte samtliga seansdeltagare upp sina händer över

huvudet, medan bordet lyftes, för att visa att ingen av dem hade något finger med i spelet.

En annan vetenskapsman som bevisade Kate Golighers seanser var Sir William Barrett, en "ledande naturforskare". Sir William och en vän till honom försökte vid ett tillfälle pressa ned bordet utan att lyckas. Han satte sig till och med på det, när det svävade en fot över golvet, varvid det tippade av honom.

William Crawford vägde mediet under en del av seanserna, och han fann då att hennes vikt ökade, när bordet lyfte. När bordet pressades mot golvet av den psykiska kraften, minskade däremot hennes vikt. — Bordets knackningar, av varierande styrka, spelades in av Crawford med fonograf.

Vår källa är den spiritualistiska tidningen Psychic News. Bilderna bevisar givetvis ingenting, men de är intressanta, eftersom de mycket väl kan vara äkta. Borrdansfenomenets existens torde inte kunna betvivlas. En skeptiker som professor Olle Holmberg upplevde det själv hos fotografen Türck i Köpenhamn, så som han berättar i sin bok "Den osannolika verkligheten".

I VARDANDE

Några tankar kring Walter Ljungquists "Paula" och "I stormen"

Av Birgit Cars

Mina älsklingsböcker "Paula" och "I stormen" ingår i Walter Ljungquists romanserie om Jerk Dandelin. Den omfattar elva volymer och avslutades en kort tid före författarens död med "Sörj dina träd" (Bonniers 1975). De här nämnda romanerna, av vilka "Paula" och "I stormen" kom ut 1956 och 1960, bildar ett slutet helt, där Paula — vid sidan av Jerk Dandelin och hans hustru Chiquita — är huvudpersonen.

Jag har ofta förgäves försökt att klargöra för mig själv, vad det egentligen är som drar mig så ovanligt starkt till Walter Ljungquist och till just dessa böcker av honom, som om och om igen bereder mig samma glädje. Och jag har tänkt, att just så måste det vara, när man älskar en bok eller verkligen älskar en människa. Man kan inte förklara varför. Och just detta hemlighetsfulla, svåråtkomliga är det väsentliga, kärnan i det eller den som man verkligen älskar.

Vad jag vill med denna artikel är bara att så enkelt och klart jag kan beskriva min egen glädje och tacksamhet över "Paula" och "I stormen" i hopp om att möjligen kunna visa någon annan vägen till dem.

Det finns väl hos många av oss i denna tid en nostalgisk längtan tillbaka till tider som flytt och till livsformer som i stort sett är döda. Trots att handlingen både i "Paula" och i "I stormen" till stor del utspelar sig under andra världskriget, lever deras människor — ytligt sett — i en idyll. De har tid att verkligen vara tillsammans. De vandrar på småländskaslingrande stigar till en skogstjärn eller en utsiktsplats, de sitter i glasverandorna eller i förmaken, när det skymmer, och samtalar med varann, de tänker på varandra, skriver brev till varandra. Både miljön och levnadssättet är redan historiska. Men det finns något utöver detta hos Walter Ljungquist som är alldeles tidlöst och starkt personligt: hans sätt att betrakta, utforska, erfara det djupast mänskliga hos oss, sanningen hos oss, som lever och växer i den som tar livet på allvar.

Jag tror att man ganska bra kan sammanfatta Walter Ljungquists livs-

syn med ett citat ur "Sörj dina träd": "Vill du se Den Osynlige, betrakta då mycket noga det synliga." Så noga betraktar Walter Ljungquist naturen och så skickligt återger han vad han ser, att den lever starkare för mig genom "Paula" och "I stormen" än den gör i min egen verklighet. Solen lyser och molnen drar fram över himlen och regnet viskar och prasslar och vindarna susar och fåglarna sjunger som om de bar på en hemlighet. Värmen och svalkan och dofterna tränger sig på den som läser med en nästan bedövande styrka. Att Jerk Dandelin (alias Walter Ljungquist) är en "sinnesmänniska" framgår tydligt av många episoder i "Paula". Han blir yr och vild, när våren kommer. I honom strömmar allt in och han blir som behärskad av naturen. På samma sätt låter Jerk sig stundtals behärskas och fyllas av människor till den grad, att han upplever det som ett svek mot sig själv. Varje människa som han möter är för honom både en fråga och ett svar.

Ibland har jag undrat, hur stor betydelse Walter Ljungquists antroposofiska livsfilosofi egentligen har för det som ger mig allra mest i hans böcker, skildringen av naturen och av människor. Skulle hans utrustning som författare räcka till för att ge mig den glädjeupplevelse som jag får av hans romaner även utan denna? Jag tror knappast det. Det finns säkert hos Walter Ljungquist en andlig dimension, som lever i alla partier av böckerna, inte bara på de sidor där han utreder och förklarar sin antroposofiska syn. Vad naturskildringarna beträffar får jag svaret genom Jerk Dandelin, när han säger: "Jag undrar hur det kommer sig att jag ständigt blir tröstad av moln, träd och vatten: det är återseendets glädje som möter mig; jag tycker att landskapet kommer emot mig och räcker mig händerna; jag tycker att det omger mig som om det vore en annan, en högre, renare och visare del av mig själv." När det gäller människoskildringen kommer det antroposofiska mönstret fram i den trofasta, varsamma vänskapen mellan Jerk och Paula. De ser båda i varandra en människa i vardande, som de är

rädda om, vill ta ansvar för och vill stödja och skydda under växandets kriser. Det kommer också till uttryck i den finstämda, återhållsamma, ansvarstagande kärlek, som växer fram mellan Jerk Dandelin och Chiquita Pontin i Paulas vilohem Lugnet. Men allra tydligast kanske man ändå ser Walter Ljungquists allvar och sökande efter en andlig verklighet i skildringen av de gestalter, som står fjärran från detta. Utan elakhet men med en bitande satirisk skärpa ger han mästerliga porträtt av människor, som saknar den ödmjukhet inför livets hemligheter han själv besitter i så hög grad. Paulas faster, fru Odevall med sin maktlystnad och självtillräcklighet, Alvina Tell med sin naiva, materialistiskt betonade barnatro, kamrer Schöning med sin blåögda framtidstro à la Wells saknar alla det väsentliga i det antroposofiska levnadsmönster, som enligt Walter Ljungquist gör människan till människa i egentlig mening: sökandet, famlandet, den utveckling och förvandling som bara kan ske genom sorgen över egna brister och genom det lidande som uppstår ur vår egen oförmåga och vår egen otillräcklighet.

Det är inte så svårt att i ord beskriva en livsfilosofi — inte ens Rudolf Steiners för många rätt främmande antroposofi — som att få den att leva genom en konstnärlig skapelse. Men jag tycker, att Walter Ljungquist har lyckats med detta och jag vet, att han har syftat mot det. I en artikel — "Ofullbordat pussel" — i den litterära kalendern Horisont 1941:2 beskriver han själv hur hans romaner föds ur hans innersta under hårt motstånd från alla de mänskliga svagheter hos honom själv, som vill hindra dem från att bli till. Hans böcker får sin karaktär och sitt innehåll av en långsam, tålmodig, enveten och oavbruten strävan efter sammanhang, självkännedom, medvetande, syntes. Och drivkraften i hans författarskap är en strävan att komma ut ur ett personligt, ofullgånget drömtillstånd fram till klart medvetande. "Det är tillblivandets, växandets, karaktärens och medvetandets gåta, som står i centrum för

Walter Ljungquist

mig", skriver Walter Ljungquist i sin artikel i Horisont. "Det är min övertygelse, att människan till största delen är en kosmisk varelse, en produkt av krafter som finns utanför oss men dock genomtränger människan och hela vår jordiska krets. — Jag förnimmar mig själv som ett motvilligt, av gåtfulla kosmiska impulser genomträngt, bearbetat och under utformning varande plastiskt material i vilket skapelsen själv ångestfullt söker efter en liten, liten del av sitt ansikte och i vilken den bit för bit återövrar ett stycke av sig själv."

Uppmärksamhet, uthållighet och framför allt ödmjukhet skulle jag vilja framhålla som en mystikers främsta kännetecken. De finns alla hos Walter Ljungquist. Han hör till de udda bland våra författare och hans läsekrets är, förmodar jag, inte särskilt stor. Men han hör också till de tidlösa. Han talar om växande, vardande, utveckling i sina böcker. Alltefter som det mänskliga växer i oss skall vi bättre förstå hans verk. Och den som längtar och strävar efter att växa, kan därför läsa hans böcker om och om igen. Ständigt öppnar sig nya och vidare vyer.

BUDDHISTISKT PERSPEKTIV

Forts

stå att idén om en tidens begynnelse är själv motsägande. Vi kan inse detta genom att tänka på att om universum måste ha en skapare för att kunna existera, så måste denna skapare i sin tur ha haft en skapare — och så vidare i det oändliga.

Men fastän livsprocessen inte har

någon begynnelse i tiden, kan individen få den att upphöra för sin egen del. Han kan hejda sin egen existensström, "återfödelsens tröttnande kretslopp", och buddhismen erbjuder en mental teknik genom vilken detta blir möjligt. Den består av fullständig tillintetgörande av alla begär. Denna fundamentala förvandling av psyket åtföljs av ökad förmåga till varseblivning och insikt, där man direkt upplever verkligheten bortom den betingade existensen. Det var denna kunskap som Buddha ägde, och bevis för detta finns i den lära han förkunnade — en lära som är så olik varje annan trosbekännelse att det rentav är tveksamt om man bör räkna den som en religion. I detta sätt att angripa problemen genom att utgå från iakttagna fakta, analysera och spörja efter orsaker och relationer, liknar Buddha mer en nutida vetenskapsman än någon av de mystiska dogmatiker som har försett världen med religioner. Men hans forskningsfält var psyket, inte det fysiska universum. Det kan tänkas att vår egen vetenskaps framtid också ligger i den riktningen. Att förstå yttervärlden är blott kunskap, men att förstå sig själv är vishet.

Anm. Siripelle Karunaratne J. A. föddes i Sri Lanka. Han har studerat vid två buddhistiska universitet i sitt hemland, samt i Indien bl. a. indiska språk och filosofiska system (yoga, meditation, nordindisk klassisk musik). 1970 kom han till Europa, studerade i Paris och arbetade samtidigt som frilansjournalist för tidningar och tidskrifter i öst och väst. Till Sverige kom han 1972. Här har han startat en liten engelskspråkig tidskrift, "United Asia", för kulturella och sociala frågor samt utbildningsfrågor i Syd- och Sydostasien, vilken strävar efter att skapa ökad förståelse mellan de asiatiska och skandinaviska folken.

(Övers. fr. eng. Gunnar Gällmo/SM.)

★

URI GELLER

Forts

inte heller har andra trollkonstnärer, som jag konsulterat, lyckats med det. De enkla och påtagliga rörelserna i alla de tre första experimenten med nycklarna gjorde att frånvaron av en assisterande observatör är mindre allvarlig än vad som kunde ha varit fallet. Av psykologiska skäl avvisade jag att en filmfotograf skulle vara närvarande, och jag hade dessutom avslagit ett erbjudande från en kollega att delta.

Min slutsats är nu att fortsatta undersökningar av Gellers förmågor är berättigade. Det är olyckligt, att han

är mer intresserad av underhållning och publicitet än av forskning, vilket gör hans fall ganska svårbehandlat. Det mest allvarliga problemet vid undersökningarna — vilket jag hoppas också kan övervinnas — är hans vana att för det mesta vilja hålla i det föremål, som han avser att påverka."

Det sista i uttalandet kan kanske i alla fall tas som en viss reservation — Cox kan tydligen tänka sig ha förbisett något. Dessutom är han säkert klar över att försöksserien var alltför kort och ofullständig. Uri Geller kan vara en utomordentligt skicklig trollkonstnär!

Men om Uri Geller inte är en bluff — då kanske vi tvingas att tänka om i fråga om förhållanden, som vi hittills ansett självklara. PK kan öppna oändliga möjligheter men innebär naturligtvis också vissa faror.

Vid den kongress, som nämdes i inledningen, yttrade en Dr McConnell i en sammanfattning av det möte, där Stanford-rapporten om Uri Geller just lagts fram och diskuterats:

"Fastställandet av ett organiserat tillämpningssystem för psykokinesi kommer att få allvarliga följder och kommer att väcka nya frågor. Vår världsbild kommer att raseras — framför allt vetenskapsmännens världsbild."

UFO OCKULTISM ESP

ANDLIG UTVECKLING

Engelskspråkig litteratur
700 titlar i lager varav 100 i pocket.

Rekvirera våra nya boklistor — 1975!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Besök gärna vårt lager efter överens-
kommelse per tfn 08/758 62 50.

ASTROLOGI

Vi lämnar gärna BOLITO ASTROLOGI KALENDER till påseende en vecka. Gör förbluffande upptäckter och lär dig ställa prognoser. Pris kr 25: — om du köper den. Är även märkessköld.

Skriv genast eller sänd annonsen!

BOLITO AB

Box 290, 251 04 Helsingborg 1
Ordertel. 042/13 25 85
Postgiro 41 17 32 — 1

Per Ragnar: Reflexioner

Jag sitter och tittar på TV:s lördagsserie "Hec Ramsey". Den utspelar sej i västermiljö och nu uppträder en indian. Och ju längre spelet framskrider, desto mer positivt stämd blir jag till denna serie. För här ser jag för första gången, efter att ha sett kanske femhundra westernfilmer under tjugotalet år, en sympatisk indian, en klok indian, inget ughugghande rödskinn. Och jag kommer att tänka på en av de finaste texter jag känner till. Det är ett tal som hölls av indianhövdingen Seattle för cirka hundra år sedan, när den amerikanska regeringen ville ta landområden, som tillhört hans folk i århundraden. Jag återger här den av Mats Liljefors så fint gjorda översättningen, i min bearbetning.

— Den store hövdingen i Washington låter hälsa att han vill köpa vårt land. Vi vet att om vi inte säljer det så kanske den vite mannen kommer med gevär och tar vårt land.

Hur kan man köpa eller sälja himlen, markens värme? Idén är främmande för oss. Om vi inte äger luftens friskhet och vattnets glittrande, hur kan man då köpa dem?

Varenda del av denna jord är helig för mitt folk. Vi är en del av jorden och den är en del av oss. De doftande blommorna är våra systrar. Hjorten, hästen, den stora örnen, dessa är våra bröder. Bergen, gräset, ponnyns kroppsvärme och människans — allt hör till samma familj.

Så när den Stora Hövdingen i Washington låter hälsa att han vill köpa vårt land så begär han mycket av oss. Den röde mannen har alltid fått dra sig tillbaka för den framträngande vite mannen. Vi vet att den vite mannen inte förstår våra seder.

Den vite mannen behandlar sin moder Jorden och sin broder Himlen som saker man köper, plundrar, säljer, som får eller glänsande pärlor. Hans girighet kommer att uppsluka jorden och efterlämna en öken.

Jag vet inte. Våra seder skiljer sig från era seder. Synen av era städer plågar den röde mannens ögon. Men kanske är det för det att den röde mannen är en vilde och inte förstår. Det finns inte en lugn plats i den vite mannens städer. Inget ställe där man kan höra hur knopparna spricker ut om våren eller surret av insektsvingar. Men kanske är det för att jag är en vilde och

inte förstår. Alla ljud bara förolämpar örat.

Luften är dyrbar för den röde mannen, för alla delar vi ju samma luft, vildjuret, träden, människan, alla andas vi samma luft. Den vite mannen verkar inte ens lägga märke till vilken luft han andas. Likt en långsamt döende människa är han okänslig för stank. Men om vi säljer vårt land, måste ni komma ihåg att luften är för oss en dyrbar vän, att luften delar sin ande mellan allt levande. Om vi säljer vårt land, kommer jag att ställa ett villkor: Den vite mannen måste behandla detta lands vilddjur som sina egna bröder. Jag är en vilde och förstår inte någon annan sed. Jag har sett tusentals bufflar i förruttnelse, kvarlämnade på prärien av den vite mannen, som sköt dem från rullande tåg. Jag är en vilde och jag förstår inte hur den ångande järnhästen kan vara viktigare än bufflar som vi dödar enbart för att kunna överleva.

Vad är människan utan vilddjuren? Om alla djur vore försvunna skulle människan dö av en stor ensamhet i själen. För allt som händer djuren händer snart människan. Allting är sammanlänkat. Vadhelst som drabbar jorden drabbar också jordens söner. Om människorna spottar på jorden, spottar de på sig själva.

Detta vet vi: Jorden hör inte till människan. Människan hör till jorden. Detta vet vi.

En annan sak vet vi. Vår Gud är samme Gud. Denna jord är dyrbar för Honom. Inte ens den vite mannen kan undgå det gemensamma ödet.

PROF ALISTER HARDY Forts

gång hade jag en känsla av lätthet, upprymdhet och kraft som om jag började förstå den sanna meningen med hela universum.

8. Jag har en ökande känsla av verklighet och personlig identitet, som kommer av att vara förenad med någonting mäktigare än jag själv, någonting som hjälper mig att vara vad jag vill vara.

★

Professor Hardy vill gärna ha redogörelser för religiösa erfarenheter från Sökarens läsare, t. ex. upplevelsen av en Kraft — vare sig vederbörande kallar den Gud eller inte — som på något sätt erfärits; denna Kraft kan upplevas som något utanför en själv eller också helt eller delvis inom en själv.

Skriv en enkel redogörelse på svenska eller engelska om upplevelsen och den verkan den haft! Meddela ålder, kön, nationalitet, civilstånd, religiös uppfostran, nuvarande religiös tro, om sådan finns,

ålder vid tidpunkten för upplevelsen och alla andra faktorer som kan vara relevanta.

Sänd redogörelsen till
The Director,
Religious Experience Research
Unit
Manchester College,
Oxford, OXI 3TD, England.

Uppge namn och adress! Alla brev behandlas strängt konfidentiellt.

Willy Buzzi:

EROS och de sju livstillstånden i människans biografi

En "annorlunda" bok om Eros och Sexus skriven för andligt orienterade människor.

Ett bidrag till stegrat medvetande om människans biografi.

Pris kr. 35: — inkl. moms.

Kan beställas direkt från
KOPERNIKUS FÖRLAG

Box 76, 150 20 Järna

Giro: 67 28 11 — 7

Ek

Paul Twitchell har i sin bok TIGERNS TAND på ett livligt och fascinerande sätt berättat om sin färd genom de andliga världarna. Få tror, att någon kan besöka himlen i själskroppen och återvända för att ge en detaljerad rapport, som den i TIGERNS TAND.

Pris kr. 20: — + porto.

ECKANKAR I SKANDINAVIEN

Fack

104 32 Stockholm 19

Ek

Föredrag om ECKANKAR i höst

Tema "Livets väg och mål".

Fredagarna den 19 sept., 3 okt., 17 okt., 31 okt., 14 nov. och 28 nov. Tid kl. 19.00 i ABF-huset, Beskowsalen, Sveaväg. 41, 3 tr., Stockholm. Alla intresserade välkomna!

Önskas ytterligare information skriv till
ECKANKAR I SKANDINAVIEN

Fack

104 32 Stockholm 19

Kontakt

21 års kille, 180 cm lång, bosatt i Malmö, söker dej, en flicka som liksom jag är optimistisk och positivt lagd till naturen. Vi båda söker livets höga sanningar och är intresserade av det undermedvetnas yttringar här på detta plan. Vidare att ett litet statusbehov finns hos mig, och att jag tycker om sköna hemmakvällar med något gott att äta och dricka. Lika mycket som roliga danskvällar. Svara gärna med foto för då blir det garanterat svar. Men svara nu!

Svar till "Optimisten", Sökaren f v b.

★

Kille 32, förskollärare, söker konstnärligt-pedagogiskt intresserad flicka. Kanske drömer vi i samma riktning? Jag hoppas på ett projekt där vi jobbar med hela barnets och människans fantastiska möjligheter, strävar mot biologiskt levnadssätt, får delge erfarenheter med hjälp av ord, foto, film, musik osv.

Svar till "Uppland", Sökaren f v b.

★

Söker kontakt med enkel, mjuk och söt flicka 20—30 år. Du måste vara vidsynt och ha en odogmatisk inställning till livet. Du får gärna vara okonventionell och lagom bohemisk. Jag är kille, 31 år, 172 cm, är ngt blyg, känslig och pojkaktig. Förutom livsåskådningsfrågor är jag intresserad av naturen, djur, lyrik, motion. Jag lever fortfarande till viss del på surrogat (prylar/överflöd) för levandets möjligheter. Söker något verkligt att kämpa/leva för, vägen till kärlekens källa. Skall vi hjälpa varandra att hitta vägen? — Eller har du redan börjat vandra? — Du får gärna bifoga ett foto, som returneras.

Svar till "Det finns en glädje...", Sökaren f v b.

★

Dam, 61, söker intell. svenska eller utländska vänner (svenska medb.) boende i Kiruna—Gällivare—Luleå, för tankeutbyte och trevlig samvaro, resor; därför önskv. bil. Intr: konst, litt., musik, natur, människor och djur, spiritualism, ockulta ting och livets goda gåvor.

Svar till "Sara Witz", Sökaren f v b.

★

Vem har möjlighet att stödja min utveckling? Vem har möjlighet att dela med sig? Livets mysterier, universums gåta, allt verkar finnas utom oss. Men ändå finns all visdom inom oss. Vad hjälper det om jag vinner hela världen men förlorar min själ. Jag är en ung man, en sökare, som har funnit min mästare och mitt liv. Men min mästare bor långt borta. Hjälpa mig att förverkliga min dröm att **resa dit, till hans**

ashram högt uppe i bergen. Ett även inte så stort ekonomiskt bidrag emottages å det varmaste.

Svar till "I väntan på mästaren", Sökaren f v b.

★

Är allvarligt intresserad av parapsykologiska fenomen och experiment och skulle vilja komma i kontakt med grupper eller föreningar som bedriver studier och forskning.

Svar till "Forskning", Sökaren f v b.

★

Jag är lärare, 28 år och intresserad av österländsk filosofi och parapsykologi. Är p.g.a. intressena ganska isolerad och vill på detta sätt komma i kontakt med en kvinna som upplever detsamma. Är övertygad om att människan i sin sanna natur har obegränsade resurser. Dessa kan utvecklas i en atmosfär av hög andlig och kroppslig samstämmighet och sensibilitet. Känner du idén tilltalande så skriv till mig! Kanske kan vi åstadkomma en sådan atmosfär och utveckling.

Svar till "Mellansverige", Sökaren f v b.

Pris för kontaktannonser: 20 öre per ord + 2: — i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 7: —. Moms. inräknad.

HEALING!

F. S. Lind
dipl. massör o. sjukgymnast
Klostergatan 31
703 61 Örebro
Ring för tidsbeställning
019/11 33 79. Välkomna!

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

Karma Shedu Tarje Ling

TIBETANSKT MEDITATIONSCENTER

Hökarvägen 2

126 58 — Hägersten

Daglig puja, meditation och undervisning med Lama Lodro.

För upplysningar ring 08-80 09 40

BOKRECENSIONER

Till Indien

Den bok som här skall presenteras är den första i en lång rad märkliga böcker av den engelske författaren fil dr Paul Brunton. Den kom ut 1934 i England med titeln 'A Secret Search in India' och utgavs på svenska 1939 under namnet 'På spaning i det fördolda Indien' (Mysteria förlaget). Boken väckte berättigat intresse bland den minoritet som var öppen för nya synvinklar på livsfrågorna utanför allfarvägarna. Den första upplagan är försedd med originalets foton över tempel, landskap och heliga män. Dessa saknas i den nya svenska utgåvan, som Larsons förlag i år gett ut och kallar *Till Indien*. Översättningen, som i trettioalets upplaga följer originalet, är i denna nya version väsentligt nedskuren, kanske för att anpassa omfånget till dagens jäktade människor.

Driven av en sedan skoltiden intensiv längtan efter att få uppleva Indien fick Brunton tillfälle att förverkliga sin dröm som fyrtioåring. Han kommer inte som geograf, samhällsforskare eller antropolog till detta väldiga land, utan för att lära känna yogier och deras kunskap och i den djupa övertygelsen att det i östern finns ädla tankar, djupa sanningar och värdefull psykologisk insikt.

Jag citerar: "När jag sitter och nedskriver min berättelse i en engelsk landsorts prosaiska omgivning, förefaller den otrolig. Ja, jag förvånar mig över min djärvhet att våga nedteckna den för en skeptisk värld." Så skriver Brunton inledningsvis och det var väl berättigat då

Paul Brunton

det gällde trettioalets Europa. Nu har vi en öppnare, naturligare och mer respektfull inställning till orientalisk livsuppfattning. Det är intressant att jämföra Bruntons erfarenheter med t.ex. den schweiziske läkaren Medard Boss' reseskildring 'Indisk visdom och modern psykiatri', som har en del beröringspunkter med Bruntons bok. Båda författarna betygar svårigheten att få kontakt med sant heliga män, båda påpekar att det verkligen finns olika grader av helighet.

Det försonande hos Brunton är hans ödmjuka inställning till de märkliga men också märkvärdiga indier han söker upp. Meher Baba betecknar sig som en ny Messias — Brunton går till botten med detta människöde och reder ut vilka avgörande livsepisoder som kommit att utforma psyket hos denne man. Det är framför allt med stor förståelse som Brunton sällar agnarna från vetet.

Bland alla de bekantskaper han skildrar, från eremiten vid Adyarfloden, Brama, som behärskar kroppskontrollens yoga (hatha yoga) med fulländning och demonstrerar sina helt otroliga kroppsställningar, och yogin som besegrade döden till brödraskapet Radha Soamis och dess mästare Sahabji Maharaj, som i en nordindisk stad lever omgiven av sina trogna och där förenar västerländsk effektiv livsstil med yogadisciplin, så utgör dock mötet med Ramana Maharshi på berget Arunachala i Sydindien det centrala i boken. I honom finner Brunton äntligen den fullkomliga och visa människa han hela tiden längtat efter. Från denne utgår en "lugn utstrålning av osynlig kraft till plågade själar".

Det är med största glädje man läser denna Bruntons första bok, ty i den finns upptakten till det författarskap som fullföljdes under många kommande år. Resultatet av vänskapen med Maharshi, det sydindiska helgon som också har inspirerat många andra västerlänningar, blev en bok om en teknisk som hjälper oss att upptäcka vårt andliga själv (The Secret Path). Under flera senare resor till bl. a. Egypten och Himalaya har Brunton utökat sina insikter och i en rad arbeten åt världen gett mycken kunskap om den andliga vägen, om indisk filosofi och dagens kultur, yogans hemliga lära osv. Men själv har han också förändrats och resultatet av en omvärdering av sin tidigare uppfattning formulerar han i sina senare böcker, bl. a. ger han i sin tionde

bok, The Wisdom of the Overself (Översjälvets visdom) en framställning av mentalismens teser. (Den som inte läser engelska skall i K. L. Wikmans bok 'Sjärens revolution', Nybloms förlag 1967, finna en klar och lättfattlig framställning av mentalismens grundbegrepp.)

Paul Brunton har själv blivit en i gångna tiders upphöjda tankegångar bevandrad visman, som i denna sin första bok om sitt förberedande sökande, sina läroår, slår an den ton som ljuder genom hans senare produktion. Den illustreras enklast genom ett par avslutande citat.

"Den gudomliga naturen uppenbarar sig i varje människas liv. Ingen är utesluten från det gudomliga medvetandet. Det är människan som utesluter sig själv."

"Den som blickar in i sig själv och bara möter missnöje och svaghet, mörker och fruktan behöver inte misströsta. Om han ser djupare och längre kommer han till slut — när sinnet blivit stilla — att bli varse några svaga och nästan omärkliga tecken. Ta vara på dessa tecken, ty de kommer att växa i styrka och nå medvetandet med ett budskap från den högre världen. De är de första känningsarna av ett förborgat och hemlighetsfullt väsen i det inre, vars stämma skall förnimmas allt klarare."

Barbro Melander

Rudolf Steiner

Den av österrikaren Rudolf Steiner decennerna efter sekelskiftet skapade antroposofin är en av de få andliga rörelser som idag kan och vågar ta upp striden mot den etablerade materialistiska vetenskapen och livssynen. Den konventionella kristendomen har accepterat den skarpa gränsdragning mellan tro och vetande som filosofer och naturvetare gjort alltsedan Kant. Religion har därefter inte varit en fråga om vetande utan om stämning, förtröstan på något ovisst och underkastelse under bibelordet och uppenbarelsen. Religionen har därigenom allt mindre kunnat gripa in i människans dagliga tillvaro och har i själva verket låtit materialismen ohejdat breda ut sig. Det djärva hos Rudolf Steiner är att han förnekar att gränsdragning mellan materia och ande är möjlig och likaså mellan tro och vetande. Anden genomtränger nämligen materia och kan utforskas *vetenskapligt*, även om vetenskapens metoder

måste ändras och vidgas. Det gäller för forskaren att utveckla sin slumrande förmåga till översinnligt iakttagande. Med nya kunskapsorgan kan de pinsamma och ödesdigra luckorna i vårt vetande fyllas. På många områden, där vetenskapsmännen idag kommit till en återvändsgränd, måste man helt tänka om utifrån nya, andliga insikter.

Detta är inte lösa påståenden från Steiners sida. Han hade genom medfödd förmåga och genom livslång meditativ träning nått fram till ett klarseende på det andliga området som gjorde det möjligt för honom att mer systematiskt och sakkunnigt än någon tidigare beskriva den andliga världen samt människans och jordens roll i de andliga sammanhangen. Något som ytterligare skiljer Steiner från många ockulta ledare och lärare är att han inte kräver blind tro på sina påståenden utan vill att var och en skall pröva sanningshalten och den logiska stringensen däri genom egen andlig forskning. Han ger i en rad böcker noggranna praktiska anvisningar för den meditativa träning som krävs för att man skall uppnå andligt klarseende. Meditationen tjänar alltså hos honom inte först och främst syftet att skänka harmoni och lycka utan *kunskap*. Antroposofin är en vetenskap, *andevetenskap*.

De viktigaste inslagen i den antroposofiska åskådningen är ungefär följande: Universum är i själva verket av andlig natur. Materien är enbart ett verktyg för att de speciella mål andevärlden uppställt för jorden och människan skall kunna uppnås. Därför har även naturen en andlig sida som bl. a. tar sig uttryck i dess former och formkrafter. Likaså har människan ett andligt ursprung varifrån hon stigit ned till det fysisk-materiella planet för att hennes medvetande om tillvaron skall vidgas. Hon återuppstiger sedan mot det andliga med bibehållande av sina nyförvärvade insikter. Detta förutsätter att människan är ett evigt andeväsen, att hennes andliga jag består vid döden och reinkarneras på nytt i en ny kropp. Människans försjunkande i materien har i vår tid nått sitt optimum. Nu måste hon åter bli medveten om sitt slumrande andliga jag så att hon återigen kan höja sig upp till en högre andlig tillvaro.

Dessa påståenden får de vidaste konsekvenser både på det vetenskapliga området och på livsåskådning och moral. Nya, andliga lagar måste utforskas och tillämpas inom vetenskaperna; människan får ett evighetsvärde som den materialistiska synen inte kunnat ge henne, och på det moraliska planet får varje människa ett speciellt ansvar för världens och medmänniskornas utveckling. Vi har faktiskt svårt att inse hur djupt rotad materialismen är i oss. Omedvetet tänker, reagerar

och handlar vi materialistiskt därför att vi inte riktigt vet vad en andlig syn är och får till konsekvenser. Lyckas vi tillägna oss den nya grundsyn Steiner påvisar kommer hela vår tillvaro att gestalta sig annorlunda och få helt nya mål.

När det gäller de stora världsreligionerna anser Steiner att de alla har haft sitt berättigande på sitt stadium i mänsklighetens utveckling. Kristendomen, som ligger närmast oss tidsmässigt och geografiskt, har därför enligt Steiner större värde än någon annan religion. Det var bl. a. detta påstående som orsakade Steiners brytning med teosoferna, som ansåg alla religioner lika värdefulla, som uppenbarelsen av samma sanning. Kristendomen skulle enligt Steiner ha upprätt hållit människans tro på en andlig dimension i en djupt materialistisk värld. Personligen anser jag att detta är en övervärdering av kristendomens roll med tanke på att den i sitt krav på underkastelse under uppenbarelsen gång på gång förkvävt enskilda människors sökande efter en andlig dimension. Så var till exempel mystikerna i regel alltför individuella för att kunna rymmas inom kyrkans ramar. I efterreformistisk tid har betonandet av försoningen med Gud en gång för alla "genom Kristi dyra blod" varit så stark att den enskilda människans transfiguration till andlig varelse kommit helt i skymundan. I vår tid och tradition vet ingen längre riktigt vad verklig fromhet och helighet innebär. Enligt min mening har alltså kristendomen även spelat en negativ roll för bevarandet av andligt vetande och metoderna att nå fram till sådan kunskap.

Steiner har utvecklat antroposofin i ett fyrtiotal böcker och över fem tusen föredrag. En hel del finns översatta till svenska och kan köpas från Antroposofiska Bokförlaget i Stockholm. Litteraturen kan dock bli något av en snärskog för den oinitierade som börjar läsa på måfå. En utmärkt introduktion utgör därför A. P. Shepherds *Rudolf Steiner och antroposofin* (Natur och Kultur, nu i en andra upplaga, ca 43:—; i sin första upplaga kallad En forskare på nya vägar). Bokens Steiner-biografi ger en gripande bild av en sökande människas utveckling fram till andlig insikt och mognad och ger även en djupare förståelse för antroposofin. Därefter följer intressanta översikter av läroinnehåll och kunskapsväg. Slutligen ägnas två kapitel åt antroposofiska tillämpningsområden inom vetenskaperna — inom pedagogiken, läkepedagogiken, läkekonsten och biodynamiskt jordbruk. Boken är ovärderlig både för den som bara vill ha en allmän inblick i antroposofin och för den som avser att gå vidare med ett djupare studium av Steiners skrifter.

Björn Sahlin

Drömmar, drömmar...

Den humanistiske socialisten, socialpsykologen och psykoanalytikern Erich Fromms arbete *Det glömda språket. En första vägledning i konsten att förstå drömmar, sagor och myter* har utkommit i ny svensk upplaga (Natur & Kultur, ca-pris inkl. moms 38 kr). Arbetet publicerades första gången 1951, och då i engelsk språkdräkt. Vem som gjort översättningen till svenska omtalas inte.

Fromm bygger på Sigmund Freuds och Carl Jungs djuppsykologiska antaganden och ställer upp ett eget psykologiskt system där symboliken intar en central plats.

Symbolen uppträder i drömmar, sagor, myter och skönlitterära verk. När vi drömmer gör vi det inte enbart i symboler — tvärtom, det mesta är i klartext. Drömmen handlar om händelser som inträffat tidigare — vanligen under dagens lopp före drömnatten — om önskningar — hur den drömmande vill att världen skall se ut eller vad han önskar skall ske — och om kommande händelser som drömmaren förutser.

Alla tre inslagen förekommer ofta i samma dröm. Medan Freud betonade önskingarna och menade att de var helt avgörande, så slår Fromm fast att det som timat under dagen alltid finns med i drömmen och kanske är det avgörande för att drömmen kommit till.

Dagshändelserna är också viktiga för att drömmens betydelse skall kunna förstås. Genom att fritt associera till vad som tilldragit sig under dagen och sedan binda ihop det med tidigare händelser, kan man analysera fram de begär, önskningar och den fruktan drömmaren i många fall omedvetet bär på.

Det prekognitiva inslaget är svårare att fastställa. I drömmen utvecklar människan en fri, ohämmad och kraftfull tankeverksamhet som sätter henne i stånd att utföra ett intellektuellt arbete och dra slutsatser som i fråga om precision och djärvhet står långt över den vanliga medvetna förmågan. Många gånger inser drömmaren varthän det barkar för vissa människor eller i vissa situationer och kan alltså förutsäga detta. Sådana drömmar är dock enligt Fromm inte prekognitiva.

Att det finns även rent prekognitiva drömmar anser såväl Freud som Jung och Fromm.

Vid tydningen av symbolerna bör man enligt Fromm skilja mellan konventionella, tillfälliga och universella symboler.

De universella symbolerna uppvisar ett inneboende samband mellan symbolen och det som den representerar. Det är sådana symboler som gör myter och vis-sa sagor odödliga.

Fromm tar upp och ger ingående sym-

bolförklaring av Oidipusmyten, den babyloniska skapelseberättelsen, Rödluvan, sabbatstraditionerna och Kafkas "Processen".

Fromms symbolförklaring är inte alltid lättförklarlig och ibland sätter man frågetecken i marginalen men den är alltid fascinerande.

Katarina Ed

Opålitligt om meditation

Vi har fått ännu en svensk bok om meditation. Den har kommit ut hos Larson och heter *Meditation i öster- och västerland*. Författare är dr Bernhard Hegardt, om vilken förlaget påstår att han "förfogar över en alldeles speciell klarsyn och överblick över detta svårfångade ämne. Hans bok är av oskattbart värde för den uppriktiga sökaren". Det är starka ord — men är de berättigade?

Det lovar dåligt när en författare redan i början av sitt arbete citerar så galeat att en intressant observation blir till rent nonsens. C. G. Jung skall ha uttalat, påstår författaren, "att av alla hans patienter i åldern mellan trettio och fyrtio år var det inte en enda, där inte orsaken till de nervösa störningarna — — var att söka i svårigheter med livsåskådningen — — och då vanligen av religiös art".

Mellan trettio och fyrtio! Alltså inte när man är 50 eller 60. Är inte det märkligt? Kan Jung verkligen ha sagt det? Nej, det har han inte. Vad han sa (i sitt berömda föredrag om "Religion und Psychotherapie") var något annat. Han talade om sina patienter "jenseits der Lebensmitte", dvs över fyrtio och utan begränsning uppåt. Och det är det ju mening i. (Förresten sa Jung inte ett ord om "livsåskådningen" i allmänhet, utan refererade endast till den "religiösa inställningen").

Men låt oss se på bokens huvudinnehåll. Vi har redan två mycket bra meditationsböcker på svenska som kom ut 1972 och 1973, nämligen "Meditation och mystik" av Hans Hof och Wilfrid Stinissen (Verbum) och "Meditationens vägar", redigerad av Nils-Olof Jacobson (Natur och Kultur). Frågan är alltså: kommer Hegardt med nytt material? Ja, det gör han, delvis.

Zen behandlades redan i de två ovan nämnda böckerna, men Hegardt tar upp ämnet igen, i det han berättar om en fem dagars kurs i Tokyo som en amerikansk psykiater, dr Huber, genomgick hos en privatlärare. Satori-resultatet (det finns så många slags satori!) verkade dock inte särskilt överbevisande, eftersom dr Huber strax efteråt uppförde sig tämligen nevrotiskt i ett burmesiskt meditationscenter, där han bara klarade sig i fyra dagar. Däremot har mandala-meditationen, som författaren kommer närmare in på

med citat från Tuccis bok "The Theory and the Practice of the Mandala", inte behandlats i de två ovan nämnda böckerna. Det är en både intressant och viktig metod, men den förutsätter kanske mer än alla andra en personlig vägledning. Vi passana eller Satipathanameditationen kommer författaren däremot inte in på trots att den är av central betydelse och inte har behandlats förut (i de av rec. lästa ovan nämnda böckerna) helt bortsett från att man här kan klara sig utan personlig undervisning. Den nämns bara i förbigående i samband med "An Experiment in Mindfulness" av Shattock (inte "Experience" och inte "Shannon"!).

I bokens västerländska del presenteras Loyolas exercitia spiritualia som alltså är av central betydelse inom den katolska kyrkan, men trots att de är teoretiskt intressanta är dessa jesuitövningar så dogmaorienterade och drastiska att de knappast kan vara av praktisk betydelse utanför en strängt katolsk miljö. Däremot verkar citaten från John Tettemers meditationserfarenheter tilltalande och to inspirerande. De kunde dock gott ha klarat sig utan författarens kommentarer.

Det ger liten tilltro till författarens kunnskap, när han själv på det mest elementära planet kommer i terminologiska svårigheter. Åter och åter talas det om "indisk" och "indier", to i innehållsförteckningen, när han i verkligheten menar "hinduistisk" och "hinduer". När han tex understryker att "indier" inte tror på en personlig Gud, så bortser han ju från det faktum att det finns fler muhammedaner i Indien än i något annat land, och fler kristna än det finns invånare i Sverige — de är alla fullgoda indier som skulle kunna reagera ytterst drastiskt, om någon vågat dra deras tro eller medborgarskap i tvivel. Förresten är påståendet i sin helhet meningslöst, eftersom också de allra flesta hinduer tror på och dyrkar en personlig gud. Det är på det hela taget missvisande att karakterisera "indier" och buddhister (s 66) som panteister, och det får stå för författarens egen räkning, när han påstår (på samma sida) att "indier" och buddhister tror på en kontinuerlig utveckling uppåt från inkarnation till inkarnation. Tvärtom riskerar vanliga människor enligt hinduistisk och buddhistisk uppfattning alla möjliga återfall såväl till djurriket som in i skärelden. Författarens optimism kan vara teosofiskt inspirerad, men den delas inte av vanliga hinduer och buddhister. Det skall också anmärkas att Buddhaghosa och Upatissa inte är boktitlar som författaren tror, utan namnen på två författare, och att det bara finns en Palikanon, och att ett uttalande som "Inom en palikanon, Hinayanabuddhismens metod..." är ungefär lika meningslöst som "Inom en bibel, kristendomens psalmer..." Och

Laos och Kambodja bekänner sig alls inte till mahayanabuddhismen, utan till theravada. Beteckningen hinayana (den lilla vägen) som författaren ständigt använder, är inte bara nedsättande, utan rent felaktig, när det gäller theravada (de äldres väg). Detta kunde författaren själv ha uppdagat (på s 41) i den av honom eljest flitigt citerade boken "The Foundations of Tibetan Mysticism" av Lama Govinda.

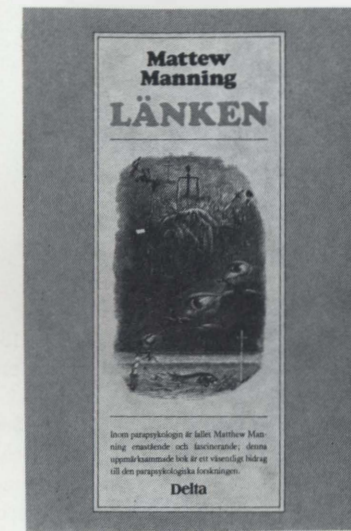
Författaren kan dra de mest överraskande slutsatser. Att kristen meditation är mest utvecklad inom katolicismen sätter han (s 18) i samband med "att man ingenstans i världen finner en så utomordentlig hierarkisk organisation som inom påvekyrkan...". Men österns kloster, ashrams och meditationsskolor har traditionellt kunnat glädja sig åt en praktiskt taget total andlig frihet — utan spår av hierarkiskt förmyndarskap — och likväl är det där vi finner den största rikedom på meditationsmetoder. Likväl? Nej, just därför! Åter och åter påminner man sig under läsningen den vise gamle farmarens kärnfulla uttalande: "It's quite o k if a guy knows nothing, but it's just too bad if he knows things that ain't so!" Särskilt när man skriver böcker om det man inte vet.

Kan vi lita på författaren när han översätter från sina engelska källor? Jag gjorde bara ett litet stickprov. Där heter det (i "The Theory and Practice of the Mandala") "When — — the image of the God has been visualized in front of the initiate..." Detta står i samband med mandala-metoden som går ut på att man med hjälp av en modell föreställer sig gudens bild så klar som möjligt, man visualiserar den, dvs man bygger liksom upp den för sin inre syn — ungefär som när man försöker föreställa sig, visualisera, en person man känner. Det har alltså ingenting med en vision att göra, som är ett psykiskt spontanfenomen. Men i översättningen blir visualiseringen likväl till en vision, nämligen "när — — en vision av den gud som lärjungen mediterar över börjar te sig framför honom..." och det är alltså något annat än vad den italienske professorn ville säga. Några få rader längre ned är översättaren Hegardt däremot enig med författaren Tucci — till en viss punkt. Det heter hos båda att lärjungen skall "föreställa sig att han på sitt huvud har stavelsen OM" — men sedan kommer Tucci ut ur bilden och Hegardt fortsätter själv — som han likaledes identifierar sig med". De läsare som kan finna det svårt att identifiera sig med en stavelse, skall därför uttryckligen göras uppmärksamma på att det rör sig om författaren-översättarens eget lilla bidrag till utvecklingen av den tantriska meditationen.

Karl Christiansen

SÖKARENS BOKKLUBB

Prenumeranter på Sökaren är automatiskt medlemmar i vår bokklubb och har förmånen att köpa speciallitteratur till rabatterade priser.

Övernormala fenomen — Föremål som försvann och dök upp igen på andra ställen, egendomliga ljud och rörelser — började uppträda i Matthew Mannings närhet när han var elva år. Efter en tid upphörde de, men återkom med våldsam styrka när han var femton år. Oförklarliga händelser inträffade i familjen Mannings hem, flertalet närmast roande men en hel del av dem av mer skrämmande och oroande art.

Tidigare titlar i klubben:

Medium: 32: — inb (ord. pris 43: —).

Ord. ca-pris inkl. moms: 36: —. PSI Psykiska upptäckter bakom järnridån: 35: — inb (ord. pris 47: —).

Ert medl.-pris inkl. moms: 28: —

En större verklighet 41: — inb (ord. pris 54: —).

Den bok som erbjuds i detta nummer är Matthew Manning: LÄNKEN, 248 sidor, hft, Delta Förlag. Men Ni kan också passa på att beställa någon av de tidigare presenterade böckerna.

Matthew Manning uppmärksammades av forskare, och under de följande åren följdes utvecklingen mycket noggrant. Under denna tid lärde sig Matthew Manning behärska en del av de krafter som tycktes omge honom: han upplevde visioner av det förflutna och mottog budskap från avlidna.

I juni 1974 undersöktes Matthew Manning och hans över-

normala gåvor i Toronto av tjugoen framstående vetenskapsmän, bl a Nobelpristagaren i fysik professor Brian Josephson. I sin omfattande rapport framhöll de att han sannolikt var den mest intressanta paranormala begåvningen i västvärlden. Hans förmåga har beskrivits som "absolut unik" och upptäckten av ett helt nytt hjärnvågsmönster i Matthew har inneburit en milstolpe i fysiken.

FYLL I KUPONGEN HÄR NEDAN OCH SÄND IN DEN, ELLER RING 08/84 04 15 OCH BESTÄLL!

Till Sökarens Bokklubb

c/o Lindqvist Förlag AB

Box 17037, 104 62 STOCKHOLM

Härmed beställs ex av LÄNKEN à 28: — inkl moms. Boken kommer portofritt till mig om några dgr.

Samtidigt beställs också ex. av

Namn:

Bostad:

Postnr: Postadr:
VAR GOD TEXTA!

En furste och en furstinna

Författarinnan Puck Beer, som 1942 debuterade med romanen "Jag tjänar en lysande herre", har nu utgivit "Fursten och Furstinnan" (Larson, 1974) — en legend som på sätt och vis handlar om Echnaton och Nefertite och den tid som Echnaton levde i. Men handlingen är inte det viktiga. Det är formuleringen som är det utslagsgivande. Det är formuleringen som fyller läsaren med liv, om nu läsaren är känslig nog att motta denna legends hänsynsfulla och känsliga språk.

Diktaren Carl Jonas Love Almquist skriver i sina ungdomsskrifter om romaner som är fulla av känslsamhet (dvs dåliga romaner) och om sådana som är uppfyllda av "äkta känslfullhet". I "Fursten och Furstinnan" finns denna sällsynta äkthet. Författarinnan är skrivare. Hon skriver ned det hon hör. Kanske sitter hon vid floden vid elden och skriver. Hon tar emot ett budskap av en furste, en budbärare — ett budskap som snarare ligger i mellanrummen än i orden. Hennes stil är fylld av gåtfullt liv, av ord som gör sig påminda genom sina försök att fånga den verklighet som egentligen inte låter sig fångas. Det är en verklig-

het som finns i drömmen, i myten, i naturens värld. Detta är dikt. Det är övertygande dikt och absolut ingen ockult pseudovärld. Pseudokunskap och pseudolitteratur översvämmar marknaden. Det är därför denna bok känns så befriande genom sin äkthet. Men av läsaren krävs något. Det krävs en lyssnare i läsaren. Liksom författaren måste läsaren lyssna sig in i legendens värld, in i furstens och furstinnans värld.

Fursten Echnaton, som regerade som egyptisk solfarao ca 1300 år f. Kr., är både regissör och medspelare i sitt rike. Stundom är han den lägste bland tjänare, stundom är han den styrande och befallande. Han har levt sig in i den enkle fiskarens liv och han har delat gruvarbetarnas villkor. En främling, en persisk läkare, blir hans nära vän under den livstid som han kanhända förkortar genom sitt alltför oförsiktiga liv. Arbete i gruvan förstör hans lungor. — Hinner han fullborda det han har att uträtta? — Hans lära om solen som levande och förenande kraftkälla lever kvar. Ändå är det få som kan följa i hans fotspår. Mörka tider kommer, mörka tider har gått. Men legenden lever vidare — även under de tider då den viskas från människa till människa. Be-

rielsearbetet pågår i det tysta. Detta anas hela tiden i denna bok som rekommenderas till alla läsare med känsliga sinnen. Jag slutar med att citera:

"Jag inandas den sträva befrielsen. Men medan jag står där på vägen utanför och uppfattar förintelsearbetet, kommer en väldoft till mina näsborrar. Nej, sannernligen inte från blommor, för länge sedan vissna och döda, utan en frän, frisk doft av brinnande trä från strandbornas eldstad, och gnistorna flyger i röken och möter några irrande snöskorn. Återigen märker jag hur livgivande boplatser vid vatendrag är för människor, hur rikt floderna välsignar deras dagar och hur levande de gör deras sinnen."

PS. "Fursten och Furstinnan" är även en legend om den omöjliga kärleken eller kanske den enda möjliga kärleken — det vill säga en upphöjd lek mellan två väsen, två människonaturer som var och en inser sin fullkomning i sitt samspel med den hela naturen.

Percival

En utställning om Echnaton och Nefer-tite kommer till Nationalmuseum i oktober.

SM: Hyllning till hans djävlighet satan

Din är makten, o store Satan! Du har skapat världen efter ditt sinne — och vi böjer oss undergivet under din svarta spira, fria att handla efter vår natures djupaste behov.

Ditt anlete känner vi inte, helveteshärskare, men vi är dina avbilder — eller är du en bild av oss? Du besitter samma hat som vi, är känslolös och självisk som vi. Ditt första bud är "jag skall inga andra gudar hava jämte mig", och ditt andra bud, som är det första likt, lyder: "jag skall älska mig själv mer än allting annat i världen".

O, djävul, din brist på medkänsla fyller oss med tillfredsställelse. Enligt din lära, som gripit oss djupt, får vi arbeta för våra egna mål utan hänsyn till andra — och därigenom upplever vi frihet och självförverkligande.

"Du kan ljuga."

"Du kan bedraga."

"Du kan stjäla."

"Du kan missbruka."

"Du kan döda."

Dessa dina bud har vi av övertygelse anslutit oss till. Och ständigt har vi dig i våra hjärtan. Ja, vårt liv är en daglig djävulstjänst. Våra meditationer rör sig kring frågan: vad kan jag göra för mig själv, hur skall jag skaffa mig själv allt fler förmåner?

O, Herre, stor är din djävlighet, och stor är din nåd att vi får följa dina bud. Du har gett oss tobaken och alkoholen för att vi skall kunna njuta utan hänsyn, införa god, tjärrik rök i våra lungor och berusa oss så att våra hämningar och sorger försvinner i spritens förklarade skimmer. Du låter oss, utan tanke på följderna, fylla luften med gaser och rök. Du tillåter detta, o djävul, trots att det egentligen borde vara förbjudet — men i din gränslösa nåd ger du oss friheten att missbruka naturen och vår egen kropp — du slår oss med blindhet och dövhets, så att vi intet förstår av sammanhangen — så vi följer dig tillgivet till vägens slut. Du är vårt allt. Du uppfyller vårt liv, ger det mening.

Och tack, o nådefulle djävul, för bilen, vårt käraste föremål på jorden. Tack för att vi får ha den, trots att i vårt land, Sverige, årligen 1200—1300 människor dödas och 5000—6000 skadas i trafiken. Du har ömkan med oss och ser till oss som bilsugna äro.

Tack, också, för all den förkonstlade maten, som innehåller skadliga ämnen, men som vi dock av din nåd får njuta av — tack för att vi ej behöver äta gräs såsom råkostarna, de som icke veta vad kulinarisk njutning vill säga.

Tack, o barmhärtige Satan, för att vi får leva kort men intensivt utan vämjelig hänsyn till andra och utan störande tankar på egen hälsa — "olyckan drabbar alltid andra" är vår bärande filosofi.

Tack för att vi slutligen får dö i din famn, o höge Mästare, i någon av de åkommor som du visligen krävt som vedergällning för din nåd.

SÖKAREN

Nr 7 1975 Årgång 12

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47 — 8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

I redaktionen: Nils-Olof Jacobson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livs-
åskådningsfrågor, där skilda meningar kan
föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i an-
nonser i denna tidskrift svarar endast an-
nonserarna själva.

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 40: —

Halvår 22: —

I Norge och Danmark kan prenumeration
ske med svensk postgiroanvisning.

I Finland kan inbetalning göras till Aka-
demiska Bokhandeln, Postbox 128, 00 101
Helsingfors 10, postgiro 53 33 — 2. Helår
kostar då 30 mk, halvår 16 mk.

Annonsspriser (moms tillkommer):

Helsida 500: —, halvsida 300: —, små-
annonser 10: — per cm, men minst 30: —.

INNEHÅLL:

Intervju med prof. Alister Hardy 1

Ove Kant:

Uri Geller — än en gång 3

Scientologikyrkan 4

Intervju med Gloria och Christer Montén 6

Christer o Gloria Montén:

Scientology — en kort presentation 8

Siripelle Karunaratne J. A.:

Människan i buddhistiskt perspektiv 10

Jan Bärmark:

Maslow, mystiker och vetenskapsman 12

Fria arkitekturverkstaden 14

Philip Klass och Pascagoula-händelsen 16

Sven Rosén:

I futurologins utkanter 18

Mediumistisk kirurgi 22

Borrdans 23

Birgit Cars:

I vardande 24

Copyright resp förf.